ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.7.2025 г.
COM(2025) 549 final

2025/0222 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на програма „Еразъм+“ за периода 2028—2034 г. и за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888

{SWD(2025) 550-551} - {SEC(2025) 547}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели

Контекст на политиката

Образованието, обучението, младежта и спортът са най-голямата инвестиция на Съюза в човешкия капитал, с която се насърчават уменията и се изграждат връзки в цяла Европа, като по този начин се полагат основите на един устойчив и сплотен Европейски съюз, чиито граждани разполагат с подходящите умения и компетентности от най-ранна възраст и възприемат общата европейска идентичност в цялото ѝ многообразие. Те са също така движещите фактори на социалната справедливост, устойчивия просперитет и конкурентоспособността и допринасят значително за много от общите политически приоритети на ЕС, като например подготвеността и двойния преход.

Значението на образованието, обучението, младежта и спорта за бъдещето на Европа е отразено в най-скорошните политически програми и стратегически доклади на ЕС.

В Стратегическата програма на лидерите на ЕС за Европа 2024—2029 г.[1] са посочени като приоритет инвестициите в уменията, обучението и образованието, като се признава, че в епоха, в която се засилва глобалната конкуренция, съчетана с все по-ярки политически и социални различия, образованието е обединяваща сила и е основата, върху която Европа трябва да изгради своята стратегическа автономност, икономическа мощ, демокрация и сближаване.

В Политическите насоки за периода 2024—2029 г. председателят госпожа фон дер Лайен подчертава необходимостта от „радикална промяна в амбициите и действията — за всички равнища на уменията и за всички видове обучение и образование. Това е също толкова важно за професионалното развитие и перспективите на хората, колкото и за конкурентоспособността ни.“ Освен това председателят се ангажира да „създадем Съюз на уменията[2] — като вниманието ще бъде съсредоточено върху инвестициите, ученето за възрастни и ученето през целия живот, запазването на уменията и признаването на различните видове обучение, за да могат хората да работят в целия Съюз“, както и да „укрепим програмата „Еразъм+“, включително в областта на професионалното обучение, така че повече хора да могат да се възползват от нея. Това е от ключово значение за развитието на умения и за създаването на споделен опит и по-добро взаимно разбиране. Това ще бъде част от по-широк ангажимент за предоставяне на по-голяма свобода и отговорност на младите хора в нашите общества и демокрации.“ Тя се ангажира да „продължим да работим за създаването на европейска диплома“. Председателят подчерта още, че иска да се увери, че „ младите хора могат да използват гласа си — собствения си глас — за да помогнат да очертаем нашето бъдеще.“

---

[1] Стратегическа програма, 2024—2029 г., Европейски съвет от 27 юни 2024 г. (https://www.consilium.europa.eu/media/4aldqfl2/2024_557_new-strategic-agenda.pdf).

[2] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Съюз на уменията (COM(2025) 90 final.)

В резолюцията си от 16 януари 2024 г. относно изпълнението на програмата „Еразъм+“ Европейският парламент[3] подчерта, че „програмата е движеща сила за европейското пространство за образование и следва да продължи да отговаря на бъдещите тенденции в образованието, за да бъде в крак с обществените и технологичните промени“ и че програмата „е от решаващо значение за насърчаване на чувството за принадлежност към Европа“.

В двата ключови доклада, които представят задълбочен анализ и идеи относно бъдещето на Европейския съюз — доклада на Енрико Лета[4] и доклада на Марио Драги[5] — се подчертава значението на инвестициите в образованието и уменията, включително ключовата роля на програмата „Еразъм+“. Освен това в доклада на Саули Нийнистьо[6] се прави заключението, че издръжливостта на икономиката и обществата на Съюза, особено в секторите, които са от критично значение за поддържането на обществената и икономическата стабилност, като образованието, е от първостепенно значение в условията на потенциални широкомащабни кризи, например военни конфликти и бедствия.

Програмата „Еразъм+“ върви ръка за ръка с амбицията, формулирана в съобщението „Съюз на уменията“[7] от 5 март 2025 г., за развитие на качествени, приобщаващи и адаптивни системи за образование, обучение и умения с цел повишаване на конкурентоспособността на ЕС, както и с европейското пространство за образование (ЕПО), което е ключов фактор за създаването на Съюза на уменията. Това ще положи основите за формиране на умения през целия живот и ще осигури истинско общо пространство за качествено и приобщаващо образование и учене през целия живот в трансграничен план.

През годините ЕС е предоставял чрез различни програми финансова подкрепа за справяне с предизвикателствата, свързани с уменията, образованието, обучението, младежта, доброволческата дейност и спорта. При многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. подкрепата се предоставяше главно по линия на „Еразъм+“, Европейския корпус за солидарност, Европейския социален фонд+, Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“. Целта на предложението за следващата МФР е справяне със сложността, слабостите и липсата на гъвкавост, които понастоящем съществуват в общите инструменти за финансиране на Съюза, с помощта на дългосрочен бюджет, който е по-целенасочен, опростен, има по-малко програми и по-голямо въздействие.

Предизвикателства/проблеми

ЕС е изправен пред сериозни предизвикателства в областта на образованието и обучението, както и в областта на младежта и спорта. Европа се нуждае от хора с необходимите умения и компетентности за живот, работа и личностно израстване, както и за по-устойчива, издръжлива и цифрова икономика и общество. Инвестирането в развитието на тези умения е от ключово значение за осигуряването на просперираща, сплотена и конкурентоспособна Европа. Днес системите за образование и обучение

---

3 Изпълнение на програмата „Еразъм+“ за периода 2021—2027 г., (2023/2002(INI)), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0007_BG.html

4 „Много повече от пазар“, Енрико Лета, април 2024 г.

5 „Бъдещето на европейската конкурентоспособност“, доклад на Марио Драги, септември 2024 г.

6 „Заедно в по-голяма безопасност — укрепване на гражданската и военната подготвеност и готовност на Европа“, Саули Нийнистьо, 2024 г.

7 Съюз на уменията, COM(2025) 90 Final.

срещат трудности при осигуряването на хората на минимално ниво на владеене на основни умения, както и при насърчаването на напредналите компетентности и меките умения, необходими на всички етапи от живота. Придобиването на трансверсални умения и компетентности като гъвкавост, издръжливост, съпричастност, увереност, непредубеденост, критично мислене, цифрова и медийна грамотност и работа в екип ще бъде също толкова важно, за да се даде възможност на хората да предизвикват промени, да преуспяват в бързо променящия се свят и да съдействат за постигането на по-добро психично здраве и благополучие. Тези умения също така повишават пригодността за заетост и спомагат за укрепване на издръжливостта на обществото и за изграждане на една по-силна Европа, която е по-добре подготвена да посреща кризи. Европа изостава по отношение на основните умения[8], а делът на изоставащите ученици се е увеличил в голяма степен в областта на математиката (–18 точки), четенето (–12 точки) и природните науки (–3,4 точки) в сравнение с предишната програма на ОИСР за международно оценяване на учениците (PISA) през 2018 г. В ЕС няма достатъчно квалифицирани висшисти и завършили професионално образование и обучение специалисти, като близо 80 процента от работодателите съобщават за трудности при намирането на работници с подходящите умения[9]. Като цяло недостигът на работна ръка и умения се увеличава във всички държави членки, което се отразява на способността на ЕС да се възползва от екологичния и цифровия преход, а с това и на неговата конкурентоспособност. Продължават да съществуват неравенства в равнището и достъпа до качествено и приобщаващо формално и неформално образование в целия Съюз, включително в селските и отдалечените райони, което засилва икономическите, социалните и териториалните различия. Освен това все още има неравенства между половете — почти два пъти повече мъже, отколкото жени, изучават науки, технологии, инженерство и математика (НТИМ).

Съществува ясна необходимост от решаване на тези проблеми, свързани с уменията, и от създаване на благоприятна среда, която да насърчава по-добри резултати от ученето за всички още от ранна възраст и да подготвя учещите за успех в дългосрочен план.

Стратегическата автономност и конкурентоспособността на ЕС зависят също и от способността му да развива, привлича и задържа таланти, особено в условията на глобална конкуренция. Съюзът трябва също така да даде приоритет на развитието на образованието с оглед на развиването на напреднали умения, включително цифрови, технически и трансверсални умения.

Предизвикателството, свързано с уменията, надхвърля чисто икономическите съображения, като включва необходимостта от здраво, издръжливо, ангажирано, обединено и подготвено общество. От решаващо значение ще бъде хората още от ранна възраст да придобият житейските умения и компетентности, които да им позволят да се ориентират в сложния и бързо променящ се свят, в който живеем, да се ангажират и да поемат активна роля в обществото и в демократичните процеси. Вярата на младежите в равните възможности рязко се е понижила, като през последното десетилетие тя е спаднала с 16 процентни пункта[10]. Голяма част от тях се чувстват маргинализирани поради своя социално-икономически статус, етнически произход, пол, сексуална ориентация, увреждане или политически възгледи, особено тези с по-малко

[8] В доклада от проучването на PISA за 2022 г. се очертават влошаващите се образователни резултати и по-голямото неравенство | Европейско пространство за образование.

[9] Проучване на Евробарометър, ноември 2023 г., data.europa.eu.

[10] Проучване на Евробарометър FL502 „Младежта и демокрацията“ по повод Европейската година на младежта, https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2282.

възможности или живеещите в селски или отдалечени райони, като 24 % (близо 18 милиона) от младежите в Съюза са изложени на риск от бедност или социално изключване; 11 % от младежите на възраст между 15 и 29 години все още не са заети нито с работа, нито с учене или обучение. Липсата на жилища на достъпни цени допълнително засилва тази уязвимост, като ограничава достъпа на младежите до образование и възможности за образователна мобилност.

Младежите са по-малко склонни да участват в институционалната политика и в други демократични процеси в сравнение с другите възрастови групи и то в много по-малка степен в сравнение с младежите в миналото[11]. Те могат да се сблъскат с пречки, възпрепятстващи участието им в демокрацията, като например недостатъчно познаване на демократичните им права, труден достъп до информация и ограничено участие в процесите на вземане на решения. Самите демократични институции и процеси могат да бъдат недостъпни и непривлекателни за младежите. Тези предизвикателства, включително изискванията за множество умения, не могат да бъдат посрещнати само чрез формалното образование и обучение. Неформалното и информалното учене, както и участието в дейности като доброволчество или спорт, носят допълнителна стойност. Те могат да предложат ценни възможности на хората да развият знания, умения, нагласи и поведение, за да израснат и да станат активни и ангажирани граждани. Възможностите за такива действия обаче са ограничени, което оказва отрицателно въздействие върху развитието на социалния капитал, особено сред младежите.

Принос и цели на Програмата

Бъдещата програма може да допринесе за справяне с тези предизвикателства чрез възможности за учене през целия живот за всички и изграждане на капацитет чрез сътрудничество и подкрепа на политиките.

Образователната мобилност, която започва от ранна възраст, е в основата на „Еразъм+“. Чрез нея учещите са изложени на различни и разнообразни учебни среди, нови методи на преподаване и обучение, институционални структури и различен социален контекст. Този опит позволява на хората не само да разширят знанията си в различни дисциплини, но и да развият критично мислене, умения за решаване на проблеми и общуване, както и да подобрят своята издръжливост, адаптивност, самостоятелност и самочувствие. Тези умения могат да се използват в професионалната сфера, като повишават пригодността за заетост и допринасят за създаването на квалифицирана и конкурентоспособна работна сила. За персонала образователната мобилност увеличава възможностите за професионално развитие, работа в мрежа и сътрудничество и води до подобряване на качеството на преподавателските практики. Това е особено важно в днешната образователна среда, в която учителската кариера на всички нива трябва да стане по-привлекателна, а непрекъснатото професионално развитие трябва да се насърчава.

Целта е образователната мобилност да се превърне възможно най-рано в реалност за всички, като се гарантира, че възможностите са достъпни във всички сектори на образованието и обучението, както и в областта на младежта и спорта, в съответствие с Препоръката на Съвета „Европа в движение“ — възможности за образователна мобилност за всеки[12]. Действията на ЕС ще спомогнат за преодоляване на пречките

[11] Проучване на Европейския парламент, „Участието на младежите в европейските демократични процеси — как да подобрим и улесним участието на младежите“, 2023 г.

[12] Препоръка на Съвета от 13 май 2024 г. „Европа в движение“ — възможности за образователна мобилност за всеки (ОВ C, C/2024/3364, 14.6.2024 г.).

пред мобилността, като осигурят достатъчно финансиране и мерки за подкрепа за насърчаване на многообразието и осигуряване на равен достъп на хората, независимо от техния културен, социален, икономически или географски произход, както и от специалните им нужди.

Чрез увеличаване на мобилността и на съпътстващите я мерки за подкрепа бъдещата програма „Еразъм+“ следва да увеличи приноса си към петото основно умение за демократично гражданство и към развитието на чувство за европейска идентичност и ангажираност с ценностите на ЕС. Това е основополагаща програма за насърчаването на демократичното и обществено участие чрез интегриране на аспектите на гражданството и ангажираността във всички области на Програмата, по-специално в училищното образование, чрез по-добро синхронизиране с новите приоритети, като например подготвеността, и чрез разгръщането на пълния потенциал на спортната сфера, по-специално чрез разширяване на дейностите за мобилност в областта на спорта, за да се включат спортистите заедно с треньорите.

Като предлага възможности за доброволческа дейност и дейности за ангажиране и изразяване на солидарност, Програмата ще продължи да насърчава развитието на култура на солидарност, грижа и разбирателство сред гражданите, особено сред най-младите поколения, и ще допринесе за засилване на социалното приобщаване и сближаване. С оглед да се развие солидарността с нуждаещите се в държави извън ЕС, настоящото предложение включва и Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ, подкрепян от Европейския корпус за солидарност в рамките на програмния период 2021—2027 г. Европейският доброволчески корпус за хуманитарна помощ подкрепя доброволческите дейности в рамките на следкризисни дългосрочни операции за хуманитарна помощ и сътрудничество за развитие, имащи за цел предотвратяването и облекчаването на човешкото страдание, трайното запазване на човешкото достойнство, повишаването на подготвеността за бедствия и намаляването на риска от тях, установяването на връзка между помощ, възстановяване и развитие, и допринасящи за подсилването на издръжливостта и капацитета на уязвимите или засегнатите от бедствия общности за справяне с кризи и възстановяване след тях.

Програмата следва също така да оказва подкрепа на студентите за участие в сектори от критично значение и да продължи да стимулира иновациите и високите постижения в системите за образование и обучение, включително за развиване на умения и компетентности в стратегически области, за справяне с недостига на умения и таланти в Европа и за превръщане на Съюза в по-привлекателна дестинация за таланти от ЕС и света.

Подкрепата и улесняването на транснационално и международно сътрудничество между организациите в областта на образованието, обучението, младежта и спорта е от съществено значение за справяне с горепосочените предизвикателства, тъй като дава възможност на организациите да обединят експертния си опит и да комбинират допълващи се предимства, с които не разполага нито една отделна институция. Трансграничното сътрудничество между организациите в областта на образованието и обучението, младежта и спорта насърчава необходимото взаимно обучение и обмен на добри практики. То също така улеснява работата в мрежа, като дава възможност на организациите и техния персонал да се запознаят с нови подходи и методики и да повишат собствения си капацитет за предоставяне на висококачествено преподаване, обучение и учене. С цел да повиши ефективността на действията си в тази област, Програмата следва да прецизира фокуса на своите дейности за сътрудничество, включително чрез преразглеждане на моделите за финансиране, повишаване на значимостта на включените целеви групи и по-добро съсредоточаване върху

изграждането на капацитет и повишаването на качеството. Програмата следва да засили подкрепата си за сътрудничеството в училищния сектор, като подкрепя училищните алианси, премахва пречките пред сътрудничеството и мобилността и продължава да предлага възможности, които позволяват въвеждането на знака за европейска диплома и евентуална европейска съвместна диплома, за да се подкрепи увеличаването на броя на транснационалните съвместни програми за следване.

Освен това Програмата ще даде възможност за дългосрочно стратегическо транснационално сътрудничество на институционално равнище в рамките на ключови водещи инициативи, които ще служат като изпитвателна среда за иновативни инструменти, задълбочаващи връзките с частния сектор и стимулиращи устойчивото въздействие и трансформация. Чрез предоставянето на устойчива подкрепа и ясна стратегическа насока партньорствата за върхови постижения и иновации ще бъдат пряко насочени към новите политически приоритети, произтичащи от Съюза на уменията, Компаса за конкурентоспособността[13], Пакта за чиста промишленост[14] и Стратегията за подготвеност[15].

Програмата ще окаже подкрепа за разработването на политики на европейско равнище, като спомогне за формулирането на политики, които могат да доведат до модернизация и реформи на европейско, национално, регионално и системно равнище в областта на образованието и обучението, както и на младежта и спорта. Тя може да допринесе за развитието и разпространението на уменията, включително чрез създаването на схема за подпомагане на основните умения и като даде тласък за гарантирането на качеството, прозрачността, признаването на уменията, компетентностите и квалификациите, тяхното цифровизиране, както и валидирането на неформалното и информалното учене, управлението и ориентирането на уменията. Програмата следва също така да увеличи въздействието, мащаба, достъпността и устойчивостта, по-специално чрез засилване на синергиите с други програми и инструменти за финансиране на Съюза, като например следващата рамкова програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, Европейския фонд за конкурентоспособност, „Глобална Европа“, както и плановете за национално и регионално партньорство в рамките на следващата МФР.

Международното измерение на Програмата е основен и повсеместен елемент, който е от значение както за обучението и сътрудничеството, така и за политическия диалог. По-специално, необходимо е държавите кандидатки и потенциалните кандидати да се приближат към целта си да станат държави — членки на ЕС, чрез участието им в Програмата, включително чрез улесняване на асоциирането им с ключови инициативи на ЕС, като европейското пространство за образование и Съюза на уменията. Необходимо е също така да се подкрепят приоритетите на други инструменти, като например „Глобална Европа“, особено във връзка със стратегията за Global Gateway.

Програмата следва да бъде опростена и направена по-достъпна за по-широка аудитория, включително за по-малки и по-малко опитни организации, по-специално като се премахнат някои предизвикателства чрез промяна на начина на управление на някои действия, което да ги доближи до практиката. Програмата ще стане по-

[13] Съобщение „Компас за конкурентоспособността на ЕС“, COM(2025) 30.

[14] Съобщение „Пакт за чиста промишленост: Съвместна пътна карта за конкурентоспособност и декарбонизация“, COM(2025) 85.

[15] Съвместно съобщение относно европейската стратегия за Съюз на подготвеност, JOIN(2025) 130.

подходяща, по-привлекателна и по-приобщаваща, с акцент върху достигането до учещите с по-малко възможности чрез допълнителни мерки за улесняване на тяхното участие и чрез дейности, които по-добре отговарят на техните нужди.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложението е изцяло в съответствие със **Съюза на уменията** — всеобхватна стратегия, съсредоточена върху инвестициите, ученето за възрастни и ученето през целия живот, професионалното образование и обучение, запазването и признаването на уменията и по-доброто определяне на необходимите умения. В него се определя рамката за сътрудничество на ЕС в политиките в областта на образованието и уменията, като се подкрепя развитието на човешкия капитал на ЕС с цел повишаване на неговата конкурентоспособност. Предложението подкрепя Съюза на уменията, като изпълнява целите му, включително Плана за действие за основните умения и Стратегическия план за образованието по НТИМ. Те имат за цел да се подобрят основните умения, да се предоставят възможности за учене през целия живот и да се привлекат и задържат уменията и талантите, необходими на европейската икономика. Освен това Програмата ще подпомогне изпълнението на цялостното **европейско стратегическо сътрудничество в областта на образованието и обучението**, включително неговите **основни секторни програми** в областта на училищното образование, образованието за възрастни, професионалното образование и обучение и висшето образование.

Предложението е в съответствие с целите на **европейското пространство за образование** (ЕПО), с което се полагат основите за формиране на умения през целия живот и се подкрепя сътрудничеството и партньорското обучение между държавите. ЕПО насърчава висококачественото и приобщаващото образование и обучение за всички, улеснява взаимното признаване на резултатите от обучението в трансграничен план и подкрепя мобилността на учещите от всички възрасти. С **Плана за действие в областта на цифровото образование**, който е част от ЕПО, допълнително се подкрепя развитието на цифровото образование в държавите — членки на ЕС, като се предоставят на хората цифровите умения и компетентности, необходими за цифровата трансформация. Предложението е съобразено и с Препоръката на Съвета **„Европа в движение“**, която представлява самата основа на ЕПО, за да се даде възможност за образователна мобилност за всеки.

Предложението е в съответствие и със **Стратегията на ЕС за младежта**[16] — рамката за политиката в областта на младежта за периода 2019—2027 г., структурирана около стълбовете „Ангажиране“, „Свързване“ и „Овластяване“. Тя има за цел да се насърчи участието на младежите в демократичния живот и тяхната социална и гражданска ангажираност, като се гарантира, че всички младежи разполагат с необходимите ресурси, за да участват в обществения живот.

В областта на спорта предложението е съобразено с целите на **Работния план на ЕС за спорта**[17] (2024—2027 г.), в който се очертава стратегически подход, признаващ ролята на спорта за социалното сближаване, насърчаването на благосъстоянието, изграждането

[16] Резолюция на Съвета на Европейския съюз и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта: Стратегия на Европейския съюз за младежта за периода 2019—2027 г. (ОВ C 456, 18.12.2018 г.).

[17] Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно работния план на Европейския съюз за спорта (1 юли 2024 г. — 31 декември 2027 г.), (ОВ C, C/2024/3527, 3.6.2024 г.).

на приобщаващи общности, укрепването на културните връзки и засилването на солидарността между хората. В работния план се дава приоритет на почтеността, устойчивостта и социалното приобщаване в контекста на спорта, като се насърчават трансграничното сътрудничество и обмена на най-добри практики.

Програмата ще допринесе и за изпълнението на Програмата на ООН до 2030 г. за **целите за устойчиво развитие**, по-специално за цел за устойчиво развитие № 4 за осигуряване на приобщаващо и справедливо качествено образование и насърчаване на възможностите за обучение през целия живот за всички.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Инициативата е съобразена с основните политически приоритети на Комисията за периода 2024—2029 г.[18], а именно: 1) подкрепа за хората, укрепване на нашите общества и на социалния ни модел; 2) защита на нашата демокрация, отстояване на нашите ценности; 3) устойчив просперитет и конкурентоспособност на Европа; 4) нова ера за европейската отбрана и сигурност; 5) Европа на световната сцена; и 6) запазване на качеството ни на живот: продоволствена сигурност, вода и природа. Тя ще допринесе и за укрепване на социалното и териториалното сближаване в рамките на ЕС и на справедливостта между поколенията.

[18] https://commission.europa.eu/priorities-2024-2029_bg.

Синергии с политиките в подкрепа на хората, укрепване на нашите общества и на социалния ни модел

Програмата ще допринесе за прилагането на практика на принципите на **Европейския стълб на социалните права**[19] и за изпълнението на водещите инициативи на **Европейската програма за умения**[20], за да се помогне на хората и предприятията да развиват повече и по-добри умения и да ги използват, включително Пакта за умения, който има за цел да мобилизира и стимулира съответните частни и публични заинтересовани страни да си партнират и да предприемат действия за развитие на умения през целия живот. Програмата ще бъде съобразена и с бъдещата **европейска стратегия за професионалното образование и обучение**, която има за цел да повиши привлекателността, високите постижения и приобщаващия характер на професионалното образование и обучение. В Програмата ще бъде отделено особено внимание на насърчаването на **равенството между половете**, например участието на момичетата и жените в НТИМ, включително чрез подхода за науки, технологии, инженерство, изкуства и математика (НТИИМ), а също и в съответствие с **Пътната карта за правата на жените** и **Стратегията за равенство между половете**. Програмата ще се занимае също и с различията по отношение на достъпа и използването ѝ от недостатъчно представените групи, като част от **Съюз за равенство**, в съответствие със Стратегията за правата на хората с увреждания, **Стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК**, **Плана за действие за борба с расизма** и **Стратегическата рамка за равенство, приобщаване и участие на ромите**[21]. Предложението също така е в съответствие с **Европейската гаранция за децата** и **Стратегията на ЕС за правата на детето** — всеобхватна рамка за защита и утвърждаване на правата на всички деца.

Синергии с действията за защита на нашата демокрация и отстояване на нашите ценности

Програмата, и по-специално нейният акцент върху образователната мобилност, също и в по-млада възраст, ще допринесе допълнително за развитието на чувство за европейска идентичност, ангажираност с ценностите на ЕС и насърчаване на демократичното и обществено участие в съответствие с предстоящия **европейски щит за демокрацията** , който ще осигури стратегическа рамка за опазване, укрепване и утвърждаване на демокрацията в ЕС, с акцент върху младежите. Програмата ще предостави в областта на образованието и обучението, както и на младежта и спорта, ресурси за по-добро интегриране на гражданското образование и развиване на всички необходими умения (напр. критично мислене, медийна грамотност, цифрови умения) в рамките на ученето през целия живот, за да могат хората да участват активно и отговорно в нашите общества. Програмата ще подкрепи и създаването на възможности

---

19 По-специално на първия принцип (всеки има право на достъп до качествено и приобщаващо образование, обучение и учене през целия живот) и на четвъртия принцип (всеки има право на навременна и съобразена с нуждите помощ за подобряване на перспективите за заетост или самостоятелна заетост, включително да получи подкрепа за обучение и преквалификация).

20 Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост, COM(2020) 274.

21 Стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г. (COM (2021)101); Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г., COM(2020) 698; План за действие на ЕС за борба с расизма (2020—2025 г.), COM(2020) 565; Стратегическа рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите, 2020—2030 г., COM(2020) 620.

и механизми за пълноценно участие на младежите, включително в дебати и вземане на решения.

Синергии с действията за устойчив просперитет и конкурентоспособност на Европа

Програмата ще подпомогне развитието на качествени, приобщаващи и адаптивни системи за образование, обучение и умения като принос към конкурентоспособността на Съюза в съответствие със съобщението на Комисията „**Компас за конкурентоспособността на ЕС“[22].** Тя ще бъде изцяло в съответствие и с **Промишления план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии** от 2023 г. — по-специално с неговия стълб за екологични и цифрови умения[23], **Пакта за чиста промишленост[24] от 2025 г.,** последвалия ги **План за действие за енергия на достъпни цени[25]**, в който се призовава за укрепване на уменията в стратегически сектори като енергетиката, и Плана за действие „Континент на ИИ“ и стратегията за използването на ИИ, както и стълба на **Европейски пакт за океана[26]** за напредък в областта на океанските изследвания, знания, умения и иновации. Предложението е в съответствие и със **Съобщението за Съюза на спестяванията и инвестициите**[27], в което се предвижда стратегия за финансова грамотност в целия ЕС.

Синергии с действията, свързани с отбраната и сигурността

В съответствие с **европейската стратегия за Съюз на подготвеност** програмата „Еразъм+“ ще насърчава подготвеността, издръжливостта, гражданското образование, обществената и демократичната ангажираност чрез подход „отдолу нагоре“, като поощрява организациите и институциите да кандидатстват за финансиране и като насърчава цифровата и медийната грамотност, критичното мислене, гражданската ангажираност, демократичните ценности и гражданското обучение. Доброволческата дейност също е от съществено значение за насърчаването на култура на приобщаваща подготвеност и издръжливостта на обществото. Предложението е съобразено и със съобщението, озаглавено **Визия за европейска космическа икономика[28]**, като допринася за придобиването на съответните специфични за сектора умения.

Синергии с политиките за ролята на Европа на световната сцена

Бъдещата програма ще допълва действията, финансирани по линия на инструмента „Глобална Европа“. Освен това тя ще допринесе за привличането на таланти от цял свят и ще засили влиянието и привлекателността на ЕС на световната сцена като надежден партньор. Бъдещата програма „Еразъм+“ ще включва участие на трети държави и подкрепа за международни партньорства, което ще даде възможност за синергии и принос към политиките на ЕС в областта на външната дейност.

Синергии с политиките за запазване на качеството ни на живот: продоволствена сигурност, вода и природа

---

22 Компас за конкурентоспособността на ЕС, COM(2025) 30.
23 Промишлен план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии, COM(2023) 62.
24 Пакт за чиста промишленост, COM(2025) 85.
25 План за действие за енергия на достъпни цени, COM(2025) 79.
26 Европейски пакт за океана, COM(2025) 281.
27 Съобщение за Съюза на спестяванията и инвестициите, COM(2025) 124.
28 Визия за европейската космическа икономика, COM(2025) 0336.

Предложението е съобразено и с приоритета „запазване на качеството ни на живот: продоволствена сигурност, вода и природа“ и с **Визията за селското стопанство и храните**[29], които допринасят за придобиването на необходимите умения в ключови сектори, позволяващи изграждането на конкурентоспособна и издръжлива селскостопанска и хранителна система или опазването на нашето биологично разнообразие.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Програмата „Еразъм+“ в областта на образованието, обучението, младежта и спорта е оправдана от гледна точка на целите, определени в членове 165 и 166 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Те предоставят на Съюза допълваща компетентност, която да допринася за развитието на качествено образование, прилагането на политика за професионално обучение, развитието на младежкия обмен и насърчаването на участието на младежите в демократичния живот в Европа, както и за насърчаването на ролята на спорта в европейския живот. Чрез разширяването на обхвата ѝ с цел да се предоставя подкрепа за дейности за солидарност, предназначени за преодоляването на обществени предизвикателства, и операции за хуманитарна помощ в трети държави, предложението се основава и на член 214, параграф 5 от ДФЕС, с който се изисква създаването на Европейски доброволчески корпус за хуманитарна помощ — рамка за съвместен принос на младите европейци към операциите за хуманитарна помощ на Съюза, както и на правила и процедури за функционирането на корпуса.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Въпреки че държавите членки продължават да носят отговорност за съдържанието и организацията на своите политики в съответните области, установените предизвикателства са общи за всички държави членки и/или имат значително транснационално измерение, което изисква решения, координация и подкрепа на равнището на ЕС, за да бъдат преодолени ефективно. Действията на ЕС могат да улеснят сътрудничеството, изграждането на капацитет и взаимното обучение, както и трансграничните дейности, с което в крайна сметка се оптимизира потенциалът на съответните сектори.

Програмата има за цел да повиши транснационалната мобилност и изграждането на капацитет чрез сътрудничество и да подкрепи развитието на политики с европейско измерение. Въпреки това, поради транснационалния характер, големия обем и широкия географски обхват на подпомаганите дейности, както и тяхното силно международно измерение, тези цели не могат да бъдат постигнати по подходящ начин от държавите членки, действащи самостоятелно. Така например трансграничната образователна мобилност или доброволческата дейност са по-сложни за организиране на двустранна основа и отделните държави членки трудно могат да ги направят достъпни за всички. Средносрочната оценка на „Еразъм+“ показа, че отделни инициативи на организациите в областта на образованието и обучението, младежта и спорта или на държавите членки, макар и ефективни на национално равнище, нямат необходимия мащаб и обем, за да постигнат общоевропейско въздействие. Освен това кумулативният обхват на

[29] Визия за селското стопанство и храните — да изградим заедно привлекателен селскостопански и агрохранителен сектор за бъдещите поколения, COM(2025) 75.

отделните национални и междусекторни инициативи остава ограничен в сравнение с настоящата програма „Еразъм+“. По подобен начин оценката на Европейския корпус за солидарност потвърждава, че той играе съществена роля, а в някои държави е единствената възможност за младежка доброволческа дейност и солидарност.

Освен това чрез разширяване на обхвата на Програмата, за да включва доброволческите дейности, в това число като интегрира Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ, „Еразъм+“ ще предложи единна входна точка към възможностите на ЕС за младежите в целия Съюз и в чужбина. Понастоящем те са достъпни само чрез отделни схеми. Ето защо програмата „Еразъм+“ ще гарантира, че всички младежи в Съюза имат равни възможности за достъп до по-разнообразна палитра от дейности и че получават по-лесен достъп до тях. Включването на възможностите на Европейския корпус за солидарност в програмата „Еразъм+“ ще допринесе и за подобряването на осведомеността относно възможностите, които се предоставят на младежите и на организациите, работещи с тях, и ще им осигури по-голяма видимост.

Добавената стойност на финансирането от ЕС в областите на политиката, обхванати от Програмата, беше широко призната от участниците в откритата обществена консултация, проведена от Комисията за новата МФР, като по-голямата част от тях подчертаха нейното значение.

- **Пропорционалност**

Настоящото предложение обхваща по целенасочен и оптимизиран начин всички сектори на образованието и обучението — училищното образование, професионалното образование и обучение, висшето образование и образованието за възрастни, а също така младежта, доброволческата дейност и спорта. То засилва вече утвърдилите се действия, чието въздействие е установено от междинните оценки на програмата „Еразъм+“ и на Европейския корпус за солидарност. Съществуващите действия ще бъдат оптимизирани, включително действията по програмата „Еразъм+“ и действията, интегрирани от Европейския корпус за солидарност. По този начин ще се намали дублирането и действията ще бъдат пренастроени, като се вземат предвид резултатите от оценките и консултациите със заинтересованите страни. Използването на гъвкави формати ще бъде насърчавано постоянно, за да се разшири полето на обхват на Програмата.

Ще бъдат въведени ограничен брой нови действия за справяне с новите предизвикателства и в отговор на политическите приоритети (например европейските училищни алианси и стипендиите по „Еразъм+“ в стратегически области). Тези мерки се считат също така за най-подходящи, за да направят Програмата по-приобщаваща и по-ефективна.

Предложените промени се основават на съществуващата структура на Програмата, запазват същите видове интервенции, предназначени за физическите лица, организациите и системите, и имат за цел да подобрят и увеличат въздействието на работата на новата Програмата, като използват съществуващите ефективни механизми за изпълнение на предходната програма. Следователно настоящата инициатива не надхвърля необходимото за постигане на преследваните цели.

- **Избор на инструмент**

Предложеният инструмент е регламент на Европейския парламент и на Съвета.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕТРОСПЕКТИВНИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Ретроспективни оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Еразъм+

При окончателната оценка на програмата за периода 2014—2020 г. и при междинната оценка на програмата за периода 2021—2027 г.[30] беше установено, че „Еразъм+“ постига високи резултати по основните критерии за оценка и изпълнява ефективно своите цели. И двете поколения програми се доказаха успешно в осигуряването на силна европейска добавена стойност, играейки ключова роля както в областта на образованието и обучението, така и в областта на младежта и спорта.

Въпреки отрицателното въздействие на пандемията от COVID-19 по линия на програмата„Еразъм+“ бе оказана подкрепа за образователната мобилност в чужбина на над 6,2 милиона участници в периода 2014—2020 г. и на около 1,6 милиона в периода 2021—2023 г., която им помогна да повишат своите умения и компетентности. По Програмата за периода 2014—2020 г. бяха финансирани също така над 136 000 отделни организации и над 77 000 за периода 2021—2023 г., с което бе оказана подкрепа на тяхното сътрудничество и бяха подобрени техните практики.

Програма „Еразъм+“ значително надхвърля това, което отделните държави могат да постигнат на национално или международно равнище. Ползите от нея произтичат от възможностите, които предоставя за личностно, образователно и професионално развитие на учещите и персонала, за трансгранично сътрудничество на организациите и за разработване на политики в областта на образованието и обучението, младежта и спорта. Тя осигурява значителни ползи за лицата, които участват в Програмата, в сравнение с лицата, които не участват. Без „Еразъм+“ ползите от Програмата за хората и организациите биха намалели драстично. Трансграничните дейности в секторите на образованието, обучението, младежта и спорта биха намалели почти до нула в няколко държави, особено в секторите на младежта и спорта. По програмата „Еразъм+“ се финансира над половината от мобилността за придобиване на кредити в държавите членки и над 90 % от краткосрочната мобилност в половината от държавите от Съюза.

Освен това Програмата отговаря на нововъзникващите нужди, свързани с новите предизвикателства, породени от технологичното развитие, чрез синхронизиране със секторите на политиката и приоритетите на Европейския фонд за конкурентоспособност, по-специално появата на генеративния изкуствен интелект и осигуряването на умения в подкрепа на конкурентоспособността на ЕС. Програма „Еразъм+“ инвестира в подпомагане на развитието на уменията, необходими за осигуряването на единния пазар на Съюза и на промишлените сектори с ориентирани към бъдещето умения за справяне с предизвикателствата на конкурентоспособността, както се подчертава в докладите на Драги и Лета. Финансирането на образователната мобилност, което е в ядрото на Програмата, е от ключово значение, за да се гарантира, че младите поколения разполагат с подходящите умения, за да се справят с предизвикателствата в една бързо променяща се среда. Програмата също така има все по-приобщаващ характер, като делът на вземащите участие в нея хора с по-малко възможности се е увеличил от около 10 % през 2014—2020 г. до 15 % през 2023 г.

[30] COM(2025)395, SWD(2025)186, 15.7.2025 г.

Въпреки очевидния напредък, при оценката беше установено, че все още съществуват пречки пред участието на хората с по-малко възможности. Следователно е необходимо програмата „Еразъм+“ да продължи да се справя с най-неотложните предизвикателства, свързани с достъпността, като продължи да разширява полето на обхвата си до участниците с по-малко възможности. Допълнителното поясняване на определенията за хора с по-малко възможности и предоставянето на по-ясни насоки за наличните мерки в подкрепа на тяхното участие също би подобрило приобщаването.

Ето защо следва да се направи преглед на правилата за финансиране, да се опростят процедурите за докладване и да се оптимизират различните дейности и области, за да се опрости достъпът на малките и участващите за пръв път организации. При оценката беше установена и необходимостта от опростяване на алтернативното финансиране, от улесняване на прехвърлянето на средства между инструментите и от премахване на бариерите между различните оперативни режими и правила за финансиране, за да се постигне по-голямо взаимодействие между „Еразъм+“ и други инструменти и да се увеличи обхватът на проектите. Това следва да се постигне и чрез по-добро разпространение на резултатите от проектите.

Оценката показва международната добавена стойност на Програмата, която е от съществено значение за насърчаването на ценностите на ЕС, междукултурното обучение, повишаването на осведомеността за гражданското и активното участие, а също така и за улесняването на партньорското обучение и предоставянето на европейския опит в областта на образованието, обучението, младежта и спорта на други региони.

При оценката на програма „Еразъм+“ бяха установени възможности за подобряване на съгласуваността ѝ с Европейския корпус за солидарност и за намиране на начини за преодоляване на потенциални припокривания, подобряване на цялостната ефективност и повишаване на яснотата за заинтересованите страни.

Европейски корпус за солидарност

При окончателната оценка на програмата за периода 2018—2020 г. и при междинната оценка на програмата за периода 2021—2027 г.[31] беше установено, че Европейският корпус за солидарност се представя добре по петте критерия за оценка (относимост, ефективност, ефикасност, съгласуваност и добавена стойност от ЕС). Европейският корпус за солидарност отговаря на жизненоважните нужди на европейското общество, като поощрява гражданското участие и насърчава приобщаването и многообразието. Чрез Програмата се подхранва усещането за общност, като се съживяват местни инициативи и се насърчава по-широка глобална перспектива. Участието допринася за подобряване на личните, професионалните и учебните умения, както и на социалното и гражданското съзнание. Програмата също така постоянно постига целите си по отношение на участниците с по-малко възможности (30 % през 2022 г. и 2023 г.). Резултатите от оценката потвърждават, че Европейският корпус за солидарност играе съществена роля, а в някои държави е единствената възможност за младежка доброволческа дейност и солидарност. Установени са редица области за подобрение. Основните препоръки включват: i) подобряване на идентифицирането на хората с по-малко възможности, за да се улесни по-нататъшното им включване в Програмата; ii) съгласуване на целите и финансирането на Програмата; iii) преодоляване на различията в географското разпределение на резултатите и въздействията; iv) подобряване на визовия режим за гражданите на държави извън ЕС; v) подобряване на ИТ и

[31] COM(2025) 144 final, SWD(2025) 75, 1.4.2025 г.

инструментите за мониторинг; и vi) изясняване на целта на направлението за хуманитарна помощ. Финансирането като цяло се оказа много ограничено предвид амбициите и целите на Програмата. Програмата допълва програми на ЕС като „Еразъм+“, но действителните синергии са донякъде ограничени, което показва, че са необходими по-структурирани усилия.

Потенциална област на дублиране, подчертана в оценката, която се отнася до дейностите по програма „Еразъм+“, свързани с участието на младежите и с проектите за солидарност, финансирани по линия на Европейския корпус за солидарност. И двете подкрепят младежки инициативи, ръководени от неформални групи от младежи, които насърчават активното гражданство и инициативността. Проектите за солидарност имат по-силен компонент на солидарност, като подкрепят предимно разработени „отдолу нагоре“ дейности за местна солидарност с цел справяне с ключови предизвикателства в общностите, в които живеят младежите, участващи в проекта. Независимо от това, многото общи области на действие сочат към необходимостта да се разгледат потенциалните припокривания. Подкрепящите дейности, които имат за цел да повишат качеството на изпълнение на двете програми, също се очертават като примери за възможно припокриване. И двете дейности се управляват от едни и същи национални агенции, работещи по въпросите на младежта, и финансират много сходни дейности, като достигат до целеви групи, които често са едни и същи. Тези дейности представляват възможности за синергии между програмите и могат да бъдат разгледани с оглед на икономии от мащаба и подобрена ефективност.

В заключение, Европейският корпус за солидарност допълва програмата „Еразъм+“, като предлага на младежите опит в областта на доброволческата дейност и солидарността извън рамките на формалното образование и обучение. Оценките на програма „Еразъм+“ и на Европейския корпус за солидарност потвърждават успеха на програмите и подчертават тяхната ефективност. Въпреки че не бяха установени сериозни структурни проблеми, нито проблеми с изпълнението, се препоръчва да се продължи с опростяването и приобщаването, да се засили международното измерение и да се обърне внимание на припокриванията и синергиите между двете програми.

Следователно бъдещият инструмент ще се основава на тези успехи и силни страни. Той ще отговори по-добре на стоящите пред ЕС предизвикателствата, свързани с устойчивия просперитет и конкурентоспособността, недостига на умения, социалното приобщаване, демокрацията, но също и на изискването за по-голямо приобщаване, по-силно въздействие и опростяване.

- **Консултации със заинтересованите страни**

В периода март 2024 г. — май 2025 г. се проведоха дейностите по консултациите, които имаха за цел да съберат информация от широк кръг заинтересовани страни. Тези дейности се състояха от открита обществена консултация, два семинара с националните органи и националните агенции, мащабна конференция на заинтересованите страни (с участието на национални органи, национални агенции, организации шапки, бенефициери и участници в програмите „Еразъм+“ и Европейски корпус за солидарност, както и представители на институциите на ЕС) и инцидентни консултации.

Откритата обществена консултация беше проведена в периода между 12 февруари и 7 май 2025 г. и бяха получени 5 845 отговора. Данните от нея бяха взети предвид при оценката на въздействието на програмите на ЕС в областта на трансграничното образование, младежта, културата, медиите, ценностите и гражданското общество в рамките на МФР за периода след 2027 г.

Отговорите показаха ясно потвърждение на постоянната роля на ЕС в насърчаването на трансграничното сътрудничество и в подкрепа на демократичните и социалните цели. Сред отговорите 81 % от гражданите и 70 % от организациите определят „подкрепата за обучение в чужбина“ като „много важна“. Този приоритет често се свързва с по-обширната тема за дългосрочни инвестиции в умения, пригодност за заетост и европейска идентичност. Анкетираните свързват образователната мобилност не само с образователните ползи, но и със социалната интеграция, гражданската ангажираност и готовността за пазара на труда. Мнозина посочват ролята на финансирането от ЕС в подкрепа на студентския обмен, професионалното обучение, езиковото обучение и трансграничните партньорства като лостове за развитие на по-приобщаващо и конкурентоспособно общество. По подобен начин „защита на демокрацията, насърчаване на демократичните стандарти“ получава 80 % подкрепа сред гражданите и 72 % сред организациите, което показва голямо сходство между индивидуалните и институционалните заинтересовани страни.

Ангажираността на младежите се откроява като силна характеристика на консултацията. Почти 50 % от анкетираните граждани са на възраст под 30 години и тази възрастова група неизменно изразява своята силна подкрепа за финансиране на инициативи, които насърчават демократичната ангажираност, равенството, мобилността и гражданското сътрудничество. Техните мнения съвпадат добре със стратегическите области на Комисията за младежта, включително тези, подчертани в рамките на инициативата „Проверка от гледна точка на на младежта“. Тяхната ангажираност показва също така високо ниво на осведоменост и инвестиране в елементите, основани на ценности, както и в трансграничните елементи на програмирането на ЕС.

Отговорите в рамките на откритата обществена консултация потвърждават също така, че финансирането от ЕС предоставя добавена стойност в сравнение с финансирането на национално, местно или регионално равнище в обхванатите от него области. Например 79 % от анкетираните считат, че „защитата на демокрацията и насърчаването на демократичните стандарти“ е област, в която финансирането от ЕС до голяма степен предоставя добавена стойност.

Помолени да оценят пречките, които не позволяват бюджетът на ЕС да постигне изцяло заложените цели в тези области на политиката, анкетираните като цяло приветстват стремежа на Комисията към по-голяма ефективност на финансирането, но не за сметка на „идентичността“ и „доверието“, а като се запазват тематичната яснота и ангажираността на заинтересованите страни. Количествените резултати показват, че най-често посочваните пречки във всички групи са административната тежест (посочена от 52 % от гражданите и 58 % от организациите) и сложните, специфични за отделните фондове правила за съответствие с изискванията (50 % от гражданите и 53 % от организациите). Тези проблеми отразяват загриженост по отношение не само на регулаторната сложност, но и на фрагментарността на инструментите и неефективността при изпълнението. Други посочени пречки са липсата на гъвкавост при преразпределянето на ресурсите в отговор на възникващи нужди (32 % от гражданите и 32 % от организациите), забавянията в изпълнението на програмите и изплащането на финансирането, както и недостатъчната комуникация или яснота относно възможностите за финансиране. Публичните органи и неправителствените организации (НПО) подчертаха по-специално забавянията като причина за по-слабото въздействие и за намаляване на доверието на местно равнище.

Останалите консултации също показаха единодушна подкрепа за продължаване и подобряване на „Еразъм+“ и възможностите, предлагани в рамките на Европейския

корпус за солидарност, като подчертаха жизненоважната им роля за утвърждаването на ценностите на ЕС, за подпомагането на развитието на уменията и за конкурентоспособността. Заинтересованите страни подчертаха необходимостта от стабилност на Програмата по отношение на цялостната структура и механизмите за изпълнение, както и от запазване на мобилността в основата на Програмата. В получените мнения се подчертава също така стойността на водещите действия, като например алиансите на европейски университети, центровете за високи постижения в областта на професионалното образование и академиите за учители в рамките на „Еразъм+“, както и значението на инвестициите в тях.

По отношение на основните предизвикателства, пред които е изправена бъдещата програма, събраните данни показват, че макар заинтересованите страни да приветстват мерките за опростяване, въведени през настоящия програмен период, има възможност за още подобрения в тази област, като например рационализиране на правилата на Програмата и допълнително намаляване на административната тежест. В рамките на консултациите беше подчертан засиленият ангажимент на заинтересованите страни за посрещане на нуждите на хората с по-малко възможности и необходимостта от по-нататъшно засилване на силното измерение на Програмата за приобщаване чрез ефективно достигане до целевите групи в най-неравностойно положение и улесняване на участието на местните и участващите за пръв път организации. Някои заинтересовани страни призоваха също така да се опрости достъпът и да се намали административната тежест чрез промяна на начина на управление — от пряко към непряко управление — за някои дейности, като например инициативата „Жан Моне“ в области, различни от висшето образование, и партньорствата за сътрудничество в областта на спорта.

Освен това заинтересованите страни подчертаха значението на синергиите между различните инструменти на ЕС, които могат да бъдат улеснени. Това включва подобрена координация от страна на Европейската комисия на европейско равнище. Беше отправен призив за силно международно измерение, засилена и подобрена комуникация и информация, оценка на въздействието, както и събиране и използване на данни.

Като цяло заинтересованите страни дадоха ценни идеи относно това как да се оползотвори постигнатият напредък и как да се преодолеят оставащите предизвикателства, за да се гарантира дългосрочният успех на програмата „Еразъм+“ и възможностите на Европейския корпус за солидарност.

- **Външни експертни становища**

Комисията се позова на констатациите и препоръките от междинните оценки на програмата „Еразъм+“ и на Европейския корпус за солидарност, които бяха основани на експертния опит на външни изпълнители, както и на други прегледани проучвания и външни доклади.

- **Оценка на въздействието**

Предложението беше подложено на оценка на въздействието, която беше извършена като част от подготовката за следващата МФР. Тя обхваща средствата от ЕС за подкрепа на трансграничното образование, обучение и солидарност, младежите, медиите, културата и творческите сектори, ценностите и гражданското общество.

При оценката на въздействието Комисията проучи няколко алтернативни варианта на политиката за справяне с предизвикателствата пред секторите, обхванати от програмния клъстер, и определи кой вариант отговаря по-добре на областите на

политиката и приоритетите на Комисията. Различните варианти се изключват взаимно. Един от вариантите беше да се продължат съществуващите програми „Еразъм+“ и Европейски корпус за солидарност като самостоятелни програми, като се въведат някои постепенни подобрения. Вторият вариант се състоеше в обединяването на програмата „Еразъм+“ и Европейския корпус за солидарност — две програми, които имат обща основна цел да допринасят за висококачественото учене през целия живот, да подобряват уменията и ключовите компетентности за всички, за изграждането на житейски и професионални умения, като същевременно се насърчават обществената ангажираност и гражданското образование, солидарността и социалното приобщаване. Третият вариант беше пълното интегриране на политиките, обхванати понастоящем от програмата „Еразъм+“ и Европейския корпус за солидарност, както и тези, обхванати от програмата „Граждани, равенство, права и ценности“ и „Творческа Европа“, в един инструмент.

Бяха разгледани и други варианти, но те бяха отхвърлени на ранен етап. Един от тях беше прекратяването на финансирането от Съюза в областите, обхванати понастоящем от програмата „Еразъм+“ и Европейския корпус за солидарност, но той беше отхвърлен предвид важността на проблемите, засягащи съответните сектори, значението, което се отдава на тези политики в политическите насоки, и добавената стойност на намесата на Съюза, изтъкната в съответните средносрочни оценки.

Основното потенциално въздействие на трите подбрани варианта (приемственост, пълно интегриране и основано на целите сливане) беше анализирано спрямо техните социални, икономически и екологични измерения. Когато беше приложимо, анализът обхвана също разходите и ползите, въздействието върху конкурентоспособността и малките предприятия и върху цифровизацията, както и приноса към целите за устойчиво развитие (ЦУР) на ООН. Освен това вариантите бяха оценени въз основа на тяхната ефективност, ефикасност, съгласуваност и пропорционалност, прилагайки социална многокритериална оценка.

Оценката на вариантите и тяхното въздействие показа, че интеграцията, основана на целите на политиката (сновано на целите сливане), би имала по-добър потенциал в сравнение с другите два варианта. Тя би създала условия за по-добра координация, целенасочена гъвкавост и по-ефективно използване на бюджета Съюза, но не и за сметка на политическата насоченост или достъпността.

Този инструмент за финансиране ще предложи по-всеобхватен подход и съгласувана палитра от формални, неформални и информални възможности за младежите, целящи да стимулират развитието на умения, ангажираността, подготвеността и социалното сближаване. Европа трябва да гарантира, че младежите разполагат с минимално ниво на владеене на основните и цифровите умения, както и да насърчи напредналите компетентности и меките умения, необходими във всички етапи от живота. Това важи както за професионално развитие, така и за личностното развитие на младите хора. Това е от решаващо значение, като се има предвид, че близо 18 милиона младежи в ЕС са изложени на риск от социално изключване[32], а през 2024 г. почти половината от тях съобщават за появили се наскоро емоционални или психосоциални проблеми[33]. Европа трябва също така да се справи с недостатъчната запознатост на младежите, особено с

[32] През 2024 г. 24,2 % от всички деца под 18 години (19,5 милиона деца) в ЕС бяха изложени на риск от бедност и социално изключване. Източник: Онлайн база данни на Евростат (код: ilc_peps01n) [ilc_peps01n] Лица, изложени на риск от бедност или социално изключване, по възраст и пол.

[33] Проучване на Евробарометър FL545, май 2024 г., Младежта и демокрацията.

техните демократични права, с трудния достъп до информация, ограниченото участие в процесите на вземане на решения и в по-широкия политически дебат. Преодоляването на всички тези предизвикателства е от ключово значение за осигуряването на просперираща, подготвена и сплотена Европа, но не може да бъде постигнато само чрез формалното образование. Доброволческата дейност и други форми на неформално и информално учене допълват формалното образование. Що се отнася до изпълнението, чрез уеднаквяване на логиката на намесата в тези области (обхванати главно от програмата „Еразъм+“ и Европейския корпус за солидарност), финансирането от Съюза ще бъде значително рационализирано и опростено, което ще доведе до по-голяма ефективност, икономии от мащаба и намаляване на административната тежест.

Новият инструмент ще се основава на успеха на текущите програми и най-добрите практики на настоящата МФР, както е видно от оценките. Той ще отговори по-добре на транснационалните и общите предизвикателства, като запълни пропуските във финансирането на равнището на държавите членки, и ще засили съгласуваността между вътрешните и външните политики, като същевременно ще засили синергиите, ефикасността и ефективността и ще намали припокриването.

Въз основа на Насоките за по-добро регулиране този доклад за оценка на въздействието беше представен за проверка на качеството на Комитета за регулаторен контрол (КРК). КРК даде становище за оценката на въздействието на 13 юни 2025 г. Комитетът направи редица коментари и препоръки относно обхвата, дефинирането на проблемите и използването на оценки, логиката и целите на намесата, съпоставката на вариантите и анализа на разходите и ползите, управлението, съгласуваността и бъдещите действия по мониторинг и оценка. Оценката на въздействието, придружаваща настоящото законодателно предложение, беше преразгледана в съответствие с коментарите на КРК.

- **Опростяване**

С предложението се въвеждат няколко опростявания.

За хората, по-специално за младежите

С инициативата ще се обединят в една програма всички възможности на ЕС за младежите чрез разширяването на обхвата и включването на доброволческата дейност и проекти за солидарност. По този начин с предложението ще се предостави единна входна точка към възможностите за финансиране от ЕС за младежите и работещите с тях в целия Съюз и в чужбина, като ще осигури по-лесен достъп до тях.

За заявителите и бенефициерите

Предложението има за цел да повиши съгласуваността и да рационализира структурата на Програмата чрез комбиниране на действията за сътрудничество и подкрепа на политиката, пренареждане на действията (например чрез обединяване на всички възможности за сътрудничество за организациите или чрез преместване на подкрепата за платформите заедно с други инструменти и мерки, за да се подпомогне разработването на политиката и изпълнението на Програмата) и премахване на ненужните глави по области. Действията, които имат сходни цели и се припокриват, ще бъдат обединени (напр. образователната мобилност за учещите и персонала в областта на висшето образование). Така ще се внесе яснота в предлаганите от Съюза възможности за финансиране, което ще улесни потенциалните заявители да се ориентират и да открият подходящите за тях възможности.

Освен това с инициативата ще се преодолеят пречките, с които се сблъскват местните, малките или подаващите за първи път заявление организации, и нейният обхват ще се

увеличи чрез промяна на начина на управление на някои действия (напр. настоящите действия по инициативата „Жан Моне“ в областите, различни от висшето образование, или партньорствата за сътрудничество в областта на спорта). С нея ще се въведат също така партньорства с много ниска стойност на безвъзмездните средства със силно намалена ,административна тежест за заявителите.

Използването на системи за акредитация ще продължи да предоставя на организациите структурирана рамка за непрекъснато усъвършенстване и опростен достъп до финансиране, което в крайна сметка ще улесни дългосрочното планиране, ще повиши качеството на дейностите и ще засили транснационалното сътрудничество. Използването на опростени безвъзмездни средства под формата на еднократни суми, единични разходи и единни ставки ще бъде използвано във възможно най-голяма степен.

Освен това ще бъдат положени усилия за опростяване на цялостните процедури за подаване на заявления и отчитане, както и за хармонизиране на правилата, като същевременно се гарантира пропорционалност между размера на безвъзмездните средства и изискванията.

За заинтересованите страни, които изпълняват Програмата (национални органи, национални агенции, Европейската комисия)

Чрез обединяването в една рамка на две програми, които работят със сходни процеси и се дублират в няколко области (напр. работна програма, мониторинг, комуникация), предложението ще предостави значително опростяване, което ще доведе до по-голяма ефикасност, намаляване на административната тежест и разходите за изпълнение. Това ще позволи по-ефективно използване на ресурсите както на Европейската комисия, така и на държавите членки и третите държави, които кандидатстват за асоцииране към Програмата (т.е. изпълнителните органи).

- **Основни права**

Предложението е в съответствие с ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от Договора за Европейския съюз, и ги зачита. Целите на предложената инициатива са тясно свързани с утвърждаването на основните права и прилагането на Хартата на основните права на Европейския съюз. Както е описано подробно в годишния доклад за 2024 г. относно прилагането на Хартата на основните права[34], програмата „Еразъм+“ за периода 2021—2027 г. допринася за основните права във всички свои области. По подобен начин настоящото предложение ще допринесе за утвърждаването и защитата на правата от Хартата, залегнали в член 8 (Защита на личните данни), член 11 (Свобода на изразяване на мнение и свобода на информация), член 13 (Свобода на изкуствата и науките, включително академична свобода), член 14 (Право на образование), член 15 (Свобода при избор на професия и право на труд), членове 20 и 21 (Равенство пред закона и недискриминация), член 22 (Културно, религиозно и езиково многообразие), член 23 (Равенство между жените и мъжете), член 24 (Права на детето), член 26 (Интеграция на хората с увреждания), член 31 (Справедливи и равни условия на труд), член 33 (Семеен и професионален живот), членове 39—46 (Права на гражданите). Това се постига главно чрез финансирането на проекти и инициативи, които допринасят за практическото прилагане на тези основни права.

[34] Финансиране за насърчаване, защита и прилагане на основните права, Годишен доклад за 2024 г. относно прилагането на Хартата на основните права на ЕС (COM/2024/456).

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Вж. приложението

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Настоящата инициатива ще бъде наблюдавана чрез общата рамка за изпълнението на бюджета за периода след 2027 г. В рамката за изпълнението се предвижда доклад за изпълнението по време на етапа на изпълнение на Програмата, както и ретроспективна оценка, която да бъде извършена в съответствие с член 34, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Оценката се извършва в съответствие с Насоките на Комисията за по-добро регулиране и се основава на показатели, свързани с целите на Програмата.

Комисията ще докладва редовно на Европейския парламент, на Съвета и на всички други съответни институции на ЕС.

Значителна част от Програмата ще се изпълнява чрез непряко управление, главно чрез национални агенции. Останалите части от Програмата ще се изпълняват чрез пряко управление, предимно от изпълнителна агенция под надзора на службите на Комисията, отговарящи за Програмата.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

С регламента се установяват разпоредбите за програмата „Еразъм+“, която обхваща образованието и обучението, младежта и спорта и интегрира възможностите, предлагани от Европейския корпус за солидарност, включително Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ, в рамките на МФР за периода 2021—2027 г., като се предлага всеобхватен инструмент на ЕС, който да допринесе за висококачественото учене през целия живот, за повишаването на уменията и ключовите компетентности за всички, за изграждането на житейски и професионални умения, като същевременно се насърчават обществената ангажираност и гражданското образование, солидарността и социалното приобщаване. Програмата е ключов инструмент за подкрепа на изпълнението на политиките на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта. Специфичните цели се основават на интервенции.

В глава I — „Общи разпоредби“ — от предложения регламент се определят неговият предмет, определенията на някои термини за целите на предложения регламент, както и общите и специфичните цели на Програмата.

Програмата е структурирана около стълб „Възможности за учене за всички“ и стълб „Изграждане на капацитет“, който съчетава сътрудничеството между организации и институции и подкрепата за разработването на политики, обхващащи всички области на образованието и обучението, младежта и спорта.

В глава II — „Обхват на намесата“ — се посочват дейностите, предвидени за постигане на целите на предложения регламент. В рамките на стълба „Възможности за учене за всички“ Програмата ще подкрепя образователната мобилност във всички области и възможностите за доброволческа дейност в областта на младежта, от една страна, и възможностите за развитие на таланти и високи постижения, от друга. Той обхваща и Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ. Това направление включва също така нова визия за разширяване на мобилността, за да се гарантира, че всички млади европейци имат възможност да придобият опит по програма „Еразъм+“ в по-

ранна възраст, когато се формират ценностите и нагласите, както и нови възможности (стипендии по програма „Еразъм+“), въведени с цел да се даде възможност на студентите да започнат обучение в стратегически образователни области, и съществуващи възможности, преместени в това направление с цел съгласуваност и яснота, включително стипендиите по действие „Еразмус Мундус“ и действията по инициативата „Жан Моне“ в областта на висшето образование.

В Глава III — „Приобщаване и многообразие“ — се определя акцентът, който Програмата следва да постави върху приобщаването и многообразието, както и мерките и инструментите за достигане до по-голям брой участници с по-малко възможности.

В Глава IV — „Финансови разпоредби“ — се определя бюджетният пакет на Програмата за програмния период и предвидените форми на финансиране от Съюза. В нея се предвижда също така, че следва да бъде отпуснат допълнителен финансов принос в рамките на други инструменти. В главата се посочват формите и функционирането на синергиите и с други фондове и ресурси. Освен това в тази глава се посочват и някои специфични правила, приложими за прякото и непрякото управление, като например правилото за разпределението на средствата при непряко управление.

В глава V — „Участие в Програмата“ — се посочват критериите за участващите държави. В нея се посочва кои трети държави могат да бъдат асоциирани към Програмата, изцяло или частично, както и условията, при които те могат да участват в нея. В главата се посочва също така кои субекти имат право да получат финансиране.

В глава VI — „Програмиране“ — се посочва, че Програмата ще се изпълнява чрез работни програми.

В глава VII — „Информация, комуникация и разпространение“ — се определят изискванията за всички засегнати участници по отношение на разпространението на информация, публичността и последващите действия във връзка с всички дейности, подкрепяни по линия на Програмата.

В Глава VIII — „Система за управление и одит“ — се определя разпоредбата за създаването и функционирането на изпълнителните органи на програмата. По отношение на управлението предложеният механизъм за изпълнение е съчетание от непряко и пряко управление. Съчетаването на различни модели на управление се основава на съществуващите структури на настоящата програма. Националните агенции ще отговарят за управлението на по-голямата част от средствата по Програмата. В главата се определя и необходимата система за надзор, за да се гарантира, че защитата на финансовите интереси на Съюза е взета предвид надлежно при изпълнението на действията, финансирани съгласно настоящия регламент.

Глава IX — „Преходни и заключителни разпоредби“ — съдържа необходимите разпоредби за осигуряване на прехода между програмите. В заключителните разпоредби се определя датата на влизане в сила на предложения регламент, който ще бъде задължителен в своята цялост и ще се прилага пряко във всички държави членки.

2025/0222 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на програма „Еразъм+“ за периода 2028—2034 г. и за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 165, параграф 4, член 166, параграф 4 и член 214, параграф 5 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[35],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите[36],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Съюзът трябва да подкрепя и подготвя от ранна възраст своите граждани със знанията, уменията и компетентностите, необходими за успех в ученето, работата и живота. За да стане възможно това, Съюзът се нуждае от ефективни, лесно приспособими, иновативни и приобщаващи системи за образование и обучение, които да могат да възпитават, привличат и задържат таланти, да следват темпа и обхвата на протичащите обществени, цифрови, екологични и икономически трансформации, да отговарят на демографските предизвикателства и на нуждите на обществото и икономиката от умения, да запълват недостига на умения и да удовлетворяват потребностите на промишлеността в секторите от критично значение.

(2) Съюзът е общност на ценности, които се коренят в историята и идентичността на Европа и са залегнали в Договора за ЕС. Разбирането на тези ценности, включително основните права и демокрацията, е основно житейско умение и ключ към участието в политическия дебат и вземането на решения. Образованието и обучението, младежта и спортните дейности помагат на гражданите да придобият уменията и компетентностите, които им позволяват да се просперират, да участват активно и смислено в демократичния живот и в обществото като цяло, както и да се обединяват около общи ценности и да ги защитават.

---

35 ОВ C , , стр. . .

36 ОВ C , , стр. . .

(3) Съюзът се гради на солидарността между неговите граждани и между неговите държави членки. Тази универсална ценност ръководи действията на Съюза и осигурява необходимото единство за справяне с обществените предизвикателства, за чието преодоляване хората са готови да помогнат на практика, особено чрез доброволческа дейност.

(4) От съществено значение е всички граждани, независимо от техния личен, социален, икономически или културен произход, да имат възможност да участват в образователна мобилност в чужбина от ранна възраст, когато се формират ценностите и нагласите и когато хората са най-възприемчиви към нови преживявания и влияния. Ранното запознаване с различни среди, култури, езици и начини на живот може да спомогне за преодоляване на стереотипите, да насърчи междукултурното разбирателство и да възпита ценности на уважение, толерантност и солидарност, като по този начин допринесе за по-единна и хармонична Европа.

(5) Изграждането на приобщаващи, сплотени и издръжливи общества и поддържането на конкурентоспособността на Съюза изискват инвестиране във възможностите за учене за всички, независимо от произхода и средствата, в сътрудничеството между държавите членки и работещите в тази област организации, както и в разработването на иновативни политики в областта на образованието и обучението, младежта и спорта. Подобна инвестиция допринася и за укрепването на европейската идентичност, основните права и ценности, както и за един по-демократичен Съюз.

(6) В съответствие със Стратегията на ЕС за подготвеност на Съюза[37] следва да се насърчават подготвеността, издръжливостта, участието в демократичния живот и гражданската ангажираност чрез подход „отдолу нагоре“, като се поощряват организациите и институциите да играят ключова роля в насърчаването на цифровата и медийната грамотност, критичното мислене, насърчаването на гражданската ангажираност и придобиването на познания за демокрацията и гражданството. Хората и общностите в ЕС трябва да се ангажират активно в предотвратяването на кризите и да са достатъчно подготвени да реагират на тях.

(7) Общите области на действие и цели на програмите „Европейски корпус за солидарност“ и „Еразъм+“ за периода 2021—2027 г. подчертават потенциала за засилена синергия и регулаторна съгласуваност. Обединяването на всички възможности за образователна мобилност, доброволческа дейност, сътрудничество и активно гражданство осигурява единна входна точка към всички възможности, предлагани от Съюза за младежите и за организациите, работещи в областта на младежта, което позволява по-координиран и ефективен подход и по-лесен достъп за потенциалните участници и бенефициери.

(8) В този контекст е необходимо да се създаде програма „Еразъм+“ за периода 2028—2034 г. — програмата на Съюза в областта на образованието и обучението, а също и в областта на младежта и спорта („Програмата“), като

[37] Съвместно съобщение до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно европейската стратегия за Съюз на подготвеност, (Join/2025/130 final)).

наследник на програмата „Еразъм+“ за периода 2021—2027 г.[38] и на програмата „Европейски корпус за солидарност“[39], с която да се обхванат действията в областта на образованието и обучението, младежта и спорта и да се създаде Европейският доброволчески корпус за хуманитарна помощ.

(9) Опитът показва, че в условията на бързо променяща се икономическа, социална и геополитическа среда е необходима по-голяма гъвкавост на многогодишната финансова рамка и на разходните програми на Съюза. За тази цел и в съответствие с целите на програмата „Еразъм+“ финансирането следва надлежно да отчита променящите се нужди на политиката и приоритетите на Съюза, определени в съответните документи, публикувани от Комисията, в заключенията на Съвета и резолюциите на Европейския парламент, като същевременно се гарантира достатъчна предвидимост на изпълнението на бюджета.

(10) Програмата следва да подкрепя осъществяването на Съюза на уменията[40] и цялостната стратегическа рамка за политическо сътрудничество на Съюза в областта на образованието и обучението, включително програмите в рамките на политиката за училищното образование, висшето образование, професионалното образование и обучение и ученето за възрастни, включително повишаването на квалификацията и преквалификация, за да се даде възможност на гражданите да развиват компетентности и умения на всички етапи от живота си, за да просперират в обществото.

(11) В съответствие със стратегията на ЕС за младежта[41], Европейската програма за младежката работа[42] и публикуваното през 2024 г. Съобщение относно наследството на Европейската година на младежта (2022 г.)[43], Програмата следва да подкрепя пълноценното участие на младежите и младежките организации в процеса на вземане на решения и разработване на политики, интегрирането на младежта във всички области на политиката, валидирането на неформалното и информалното учене, висококачествената работа с младежи и повишаването на компетентността на младежките работници. Програмата ще продължи да оказва подкрепа на всички младежи за участието им в образователна мобилност и неформална образователна мобилност, включително дейности за младежки обмен и дейности за младежко участие, с цел младежите да бъдат ангажирани и да имат възможност да придобият и развият компетентности за живота и

---

38 Регламент (ЕС) 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на „Еразъм+“ — програма на Съюза в областта на образованието и обучението, младежта и спорта(ОВ L 189, 28.5.2021 г.)..

39 Регламент (ЕС) 2021/888 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на програма „Европейски корпус за солидарност“(ОВ L 202, 8.6.2021 г.).

40 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Съюз на уменията (COM(2025/90) final).

41 Резолюция на Съвета на Европейския съюз и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта: стратегия на Европейския съюз за младежта за периода 2019—2027 г. (ОВ C 456, ST/14944/2018/INIT, 18.12.2018 г.).

42 Резолюция на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно рамката за създаване на Европейска програма за младежката работа, (2020/C 415/01) (ОВ C 415, 1.12.2020 г.).

43 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Европейската година на младежта (2022 г.) (COM/2024/1 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:52024DC0001)

професионалното си бъдеще, да станат активни граждани и да участват в икономическия, социалния, културния, демократичния и политическия живот, както и да се свържат с европейския проект и да допринесат за изграждането на приобщаващ, конкурентоспособен и издръжлив Съюз.

(12) Програмата следва да подкрепя участието на всички в спорт и физическа активност в съответствие с работния план на ЕС за спорта за периода 2024—2027 г.[44]. Ето защо е необходимо да се обърне специално внимание на масовия спорт, като се вземе предвид важната роля, която спортът играе за насърчаването на здравословни начини на живот, междуличностните отношения, социалното приобщаване и равенството, както и за изграждането на сплотени общности.

(13) Цифровата трансформация променя обществото и икономиката, като оказва все по-силно въздействие върху ежедневието и показва необходимостта от по-високи нива на цифрова готовност и капацитет на образованието и обучението, както и неотложната нужда от развитие на цифровите умения за всички в Съюза.

(14) Формалното, информалното и неформалното учене играят съществена роля за справянето с изменението на климата, за повишаването на осведомеността и за формирането на уменията и ключовите компетентности, необходими за промяна на личното поведение. Програмата ще подпомогне овластяването на хората да действат в своите общности и да изграждат необходимите умения за успешен преход към чиста икономика в съответствие с Пакта за чиста промишленост.

(15) Международното измерение на Програмата следва да има за цел да предложи възможности за образователна мобилност, сътрудничество и политически диалог с трети държави, които не са асоциирани към Програмата, като се основава на опита на предходните програми, включително за да се допринесе за конкурентоспособността на Съюза, като същевременно се гарантира защитата на интересите на Съюза в областта на икономическата сигурност. С цел да се засили въздействието на тези дейности е важно да се засилят синергиите между Програмата и инструмента „Глобална Европа“, като се вземат предвид разширяването на Съюза, стратегията за Global Gateway и политическите рамки в областта на образованието и обучението, младежта и спорта.

(16) Програмата следва да доближи държавите кандидатки и потенциалните кандидати до целта им за присъединяване към Съюза. Програмата следва да насърчава стабилността, партньорствата и развитието на уменията с държавите в разширеното съседство, включително чрез засилване на връзките със Средиземноморския регион. Чрез сътрудничество с други държави по света Програмата следва да привлича таланти от цял свят и да формира партньорства, по-специално за насърчаване на конкурентоспособността на Съюза. Програмата следва да подкрепя държавите в модернизирането на техните институции и организации и, в по-общ план, в повишаването на качеството и приобщаващия характер на образованието, обучението, младежта и спорта чрез международни партньорства.

---

[44] Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно работния план на Европейския съюз за спорта (1 юли 2024 г. — 31 декември 2027 г.), (ОВ C, C/2024/3527, 3.6.2024 г.).

(17) Изпълнението на Програмата следва да се ръководи от принципите и ценностите на зачитане на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството и върховенството на закона, както и на солидарността, залегнали съответно в член 2 от Договора за Европейския съюз и посочени в преамбюла на Хартата на основните права на Европейския съюз. Затова е важно всички страни, участващи в Програмата, да спазват тези принципи и ценности. Програмата следва да зачита и принципите, заложени в Насоките на ЕС за утвърждаването и защитата на правата на детето от 2017 г. и в член 9 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, както и в стратегиите за Съюза на равенство.

(18) Програмата следва да насърчава участието, по-специално на младежите, в демократичния живот на Европа, включително чрез подпомагането на дейности, които допринасят за гражданското образование, развиват необходимите умения за гражданска ангажираност и дават възможност да се ангажират и да се научат как да участват в гражданското общество, като по този начин се повишава осведомеността за общите европейски ценности, включително основните права, улеснява се взаимодействието с лицата, които вземат решения на местно, национално и европейско равнище, и се допринася за процеса на европейска интеграция. Програмата следва също така да подкрепя създаването на възможности и механизми за пълноценно младежко участие.

(19) Програмата следва да предлага достъпни, приобщаващи и безопасни възможности за младежите и организациите да проявят солидарност, като им помага да подкрепят общностите и да се справят с обществени предизвикателства, като същевременно придобиват ценен опит и умения за личното си израстване и пригодност за заетост.

(20) Доброволческата дейност, както в рамките на Съюза, така и извън него, представлява богат опит в контекста на неформалното и информалното учене, който дава възможност на младежите да проявяват солидарност и да се включват в дейности, допринасящи за справяне с обществени и хуманитарни предизвикателства, докато същевременно подобряват своето личностно, социално-образователно и професионално развитие, активна гражданска позиция, гражданско участие и пригодност за заетост. По този начин Програмата следва да подкрепя и доброволческите дейности по линия на програма „Европейски корпус за солидарност“, включително Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ. Тези действия бяха обхванати от програмата „Европейски корпус за солидарност“ през програмния период 2021—2027 г.

(21) С оглед да се насърчават солидарността и видимостта на хуманитарната помощ и сътрудничеството за развитие сред европейските граждани, е необходимо да се развива солидарността на държавите членки и третите държави, асоциирани към Програмата, с трети държави, които не са асоциирани, но са засегнати от бедствия, причинени от природни опасности и предизвикани от човека рискове. Европейският доброволчески корпус за хуманитарна помощ следва да допринася за основаната на нуждите координирана реакция на Съюза и дейностите му ще се осъществяват в съответствие с правилата и процедурите, установени в настоящия регламент.

(22) Младежите, особено тези с по-малко възможности, следва да продължат да получават възможност да преживеят за първи път пътуване из Европа като част от информална и неформална образователна дейност, която има за цел да укрепи

чувството им за принадлежност към Съюза и да им даде възможност да открият неговото културно и езиково многообразие.

(23) В областта на спорта, чрез възможности за мобилност и изграждане на капацитет, включително сътрудничество, Програмата следва да насърчава общите европейски ценности, доброволческата дейност, както и иновациите и развитието на умения в спорта и чрез него. Програмата следва също така да насърчава доброто управление, безопасността и почтеността в спорта, спортната дипломация, да подкрепя организациите за масов спорт, както и да предлага на младежите в цяла Европа възможността да участват в трансгранични спортни инициативи, които насърчават личностното израстване, културния обмен, солидарността и обществената ангажираност.

(24) Програмата дава основен принос към Съюза на уменията и европейското пространство за образование, като полага основите за формирането на умения и компетентности през целия живот и осигурява истинско общо пространство за качествено образование и учене през целия живот в трансграничен план. Съюзът на уменията има за цел да увеличи усилията за постигане на високо качество на образованието, обучението и ученето през целия живот чрез предоставяне на основни и напреднали умения, осигуряване на възможности за хората да осъвременяват редовно уменията си и да придобиват нови и ориентирани към бъдещето умения, улесняване на обмена на умения и набирането на персонал от предприятията в ЕС, както и привличане, развитие и задържане на най-добрите таланти в Европа. В съответствие с целите на Съюза на уменията Програмата следва да отразява и значението на обучението по предприемачество и финансовата грамотност.

(25) Важно е да се стимулира и разшири достъпът до обучение, преподаване и научни изследвания относно ЕС, ценностите и гражданството. Насърчаването на чувство за европейска принадлежност и ангажираност е особено важно предвид предизвикателствата, пред които е изправен Съюзът днес. Програмата следва да продължи да допринася за обучението по въпросите на европейската интеграция, включително бъдещите предизвикателства и възможности на Съюза, да насърчава дебатите по тези въпроси и развитието на високи постижения в областта на изследванията, свързани с европейската интеграция.

(26) Изучаването на езици допринася за взаимното разбирателство между хората и културите и насърчава мобилността в рамките на Съюза и извън него, тъй като езиковите компетентности представляват основни житейски и работни умения. Ето защо Програмата следва да подобри изучаването на езици, включително, когато е уместно, на национални жестомимични езици. За да се гарантира широк и приобщаващ достъп до Програмата, е важно многоезичието да бъде основен принцип при нейното изпълнение.

(27) Европа е изправена пред все по-голямото предизвикателство да се задоволява търсенето на квалифицирани таланти в стратегическите и развиващите се сектори като чистите и кръговите технологии, транспорта, енергетиката, устойчивостта на водите, здравеопазването, цифровите технологии, авиационно-космическата промишленост и отбраната. За да се отговори на тази ключова потребност, е важно да се развиват, привличат и задържат талантливите хора в тези области. В съответствие с целите на Съюза на уменията Програмата, наред с другото, следва да подпомага студентите от ЕС да продължат обучението си в такива сектори от критично значение и да привлича най-добрите таланти към

Европа, като повишава привлекателността на образованието и обучението и предлага стипендии на студентите, включително стипендии чрез действие „Еразмус Мундус“. Това ще допринесе за осигуряване на необходимите умения за пазара на труда, включително в секторите, които изпитват сериозен недостиг на персонал.

(28) Сътрудничеството дава възможност за обмен на практики и изграждане на капацитет и по този начин води до по-добри резултати и изпълнение, както и до повишаване на ефективността чрез обединяване на ресурсите и знанията. Поради това Програмата следва да подкрепя мерки за изграждане на капацитет, с които се засилва сътрудничеството на различни равнища между институциите и организациите, работещи в областта на образованието и обучението, младежта и спорта. По този начин се признава основополагащата роля на институциите и организациите в предоставянето на хората на знанията, уменията и компетентностите, необходими в променящия се свят, и се подпомагат институциите и организациите, работещи в тази област, да реализират адекватно своя потенциал за иновации, творчество и предприемачество, по-специално в рамките на цифровата икономика.

(29) Програмата следва да подкрепя дългосрочното стратегическо сътрудничество на институционално равнище за изграждане на високи постижения, конкурентоспособност и привлекателност и за генериране на трайна и системна трансформация на организациите и институциите в областта на образованието и обучението, младежта и спорта, в съответствие с приоритетите на ЕС, включително като играе ролята на изпитвателна среда за иновативни инструменти в областта на образованието, обучението и развитието на уменията, подкрепяйки сътрудничеството с бизнеса и промишлеността. Програмата следва да продължи да подкрепя работата на институциите за образование и обучение и на държавите членки за премахване на оставащите пречки пред транснационалното сътрудничество и за увеличаване на предлагането на транснационални съвместни програми за следване, допринасящи за създаването на съвместна европейска диплома[45].

(30) Програмата следва да подкрепя основната образователна мисия на алиансите на европейски университети, за да се даде възможност за системно въздействие, което да се постига по по-ефективен начин чрез дългосрочни действия на равнището на Съюза, по-специално за укрепване на високите постижения, намаляване на фрагментарността и увеличаване на привлекателността и приобщаващия характер на системите за висше образование в ЕС, разработване на иновативни инструменти за повишаване на качеството на ученето и преподаването, развиване на ориентирани към бъдещето умения и компетентности (като изкуствен интелект, киберсигурност, устойчивост, НТИМ), включително в секторите, които вече са определени в Съюза на уменията, чрез подходящи и съобразени с бъдещето учебни програми, педагогически иновации, съвместни дипломи, учене през целия живот, микроквалификации, с цел да се насърчават и привличат таланти и да се улеснява транснационалното сътрудничество в областта на образованието, включително с бизнеса и промишлеността.

[45] Резолюция на Съвета относно знак за съвместна европейска диплома и следващите стъпки към евентуална съвместна европейска диплома: повишаване на конкурентоспособността на Европа и привлекателността на европейското висше образование. (J C, C/2025/2939, 22.5.2025 г.).

(31) Съгласно съответните рамки и инструменти на Съюза Програмата следва да допринася за развитието и разпространението на уменията, включително чрез създаването на схема за подпомагане на основните умения и насърчаване на осигуряването на качеството, прозрачността, признаването на уменията, компетентностите и квалификациите, тяхното цифровизиране и валидирането на неформалното и информалното учене, управлението на уменията и предоставянето на насоки. Във връзка с това Програмата следва също така да предоставя подкрепа за звената за контакт и мрежите на национално и европейско равнище, които улесняват обмена в рамките на Европа и извън нея, както и разработването на гъвкави учебни пътеки между различните области на образованието и обучението и младежта, както във формална, така и в неформална среда, включително чрез подкрепа на екосистеми за микроквалификации.

(32) Лесните за ползване онлайн платформи и инструменти за виртуално сътрудничество могат да играят важна роля в подкрепа на осъществяването на политиката в областта на образованието и обучението и младежта в Европа и извън нея. С цел да се увеличи използването на дейности за виртуално сътрудничество, програмата следва да подкрепя по-систематичното и последователно използване на онлайн платформи. Освен това тя следва да улеснява и подпомага процесите на мобилност чрез цифровизация.

(33) Програмата следва да бъде разработена така, че да насърчава приобщаването, многообразието и равните възможности чрез разширяване на достъпа до мобилност, доброволческа дейност и учене в Съюза и извън него, като по този начин се даде възможност на всички хора да се възползват пълноценно от едно преобразяващо преживяване.

(34) Програмата следва да предвижда набор от мерки за улесняване и увеличаване на достъпа на хората с по-малко възможности, за премахване на пречките, които могат да възпрепятстват този достъп, включително финансовите, и да служи като основа за по-нататъшни насоки за изпълнение. Тези мерки включват, наред с другото, целенасочена финансова подкрепа, достъпни учебни формати, подпомагане за жилищно настаняване, подготвителни дейности и подкрепа за участниците с по-малко възможности преди, по време на и след участието им в Програмата, лесни за ползване и достъпни документи на различни езици, дейности за подкрепа на персонала, занимаващ се конкретно с приобщаването и многообразието в организациите, и дейности за повишаване на осведомеността сред потенциалните участници с по-малко възможности, включително в селските и отдалечените райони. Освен това Програмата следва да даде възможност в процеса на отпускане на безвъзмездни средства да се дава приоритет на качествени проекти, които активно се занимават с приобщаването и ангажирането на участници с по-малко възможности.

(35) За да стане Програмата по-достъпна за участващите за пръв път организации и за организациите с по-малък административен капацитет, както и за да се направи Програмата по-лесна за управление от бенефициерите, чрез Програмата следва да се засилят мерките за опростяване на процедурите на всички етапи.

(1) В настоящия регламент се определя индикативен финансов пакет за Програмата. За целите на настоящия регламент текущите цени са изчислени с прилагане на фиксиран дефлатор от 2 %.

(37) С оглед на многообразието на областите, обхванати от Програмата, следва да се запази стремежът младежта и спортът да допринасят значително за постигането на целите на Програмата и тя да достига до своите целеви групи.

(38) За настоящата програма се прилага Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета[46]. В него се определят правилата за съставянето и изпълнението на общия бюджет на Съюза, включително правилата за безвъзмездните средства, наградите, нефинансовите дарения, обществените поръчки, непрякото управление, финансовата помощ, финансовите инструменти, бюджетните гаранции и защитата на финансовите интереси на Съюза.

(39) В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета[47], Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета[48], Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета[49] и Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета[50] финансовите интереси на Съюза следва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности и измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с регламенти (ЕС, Евратом) № 883/2013 и (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измамите и другите незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета[51]. В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, следва да оказват пълно сътрудничество при защитата на финансовите интереси на Съюза, да предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата и да гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

---

46 Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза. (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г.).

47 Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

48 Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

49 Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

50 Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

51 Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

(40) С цел да се опростят изискванията към бенефициерите, следва в максимална степен да се използват опростени варианти на разходите под формата на еднократни суми, единични разходи и единни ставки. Опростените варианти на разходите в подкрепа на образователната мобилност по Програмата следва да отчитат разходите за живот и издръжка в приемащата държава. В съответствие с националното законодателство държавите членки следва да бъдат насърчавани да освобождават тези безвъзмездни средства от всякакви данъци и социални налози, а безвъзмездните средства, отпуснати на физически лица от публични или частни юридически лица, следва да се третират по същия начин.

(41) Целесъобразно е да се осигури правилното приключване на програмите за периода 2021–2027 г., по-специално по отношение на продължаването на многогодишните мерки за управлението им, като например финансирането на техническата и административната помощ. Считано от 1 януари 2028 г., посредством техническата и административната помощ следва да се гарантира, където е необходимо, управлението на действия, които до 31 декември 2027 г. все още не са завършени в рамките на програмите за периода 2021–2027 г.

(42) В съответствие с член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Програмата следва да отчита специфичното положение на най-отдалечените региони, посочени в същия член, включително чрез мерки за улесняване на тяхното участие в Програмата.

(43) Съгласно член 85, параграф 1 от Решение (ЕС) 2021/1764[52] на Съвета физически лица и организации, установени в отвъдморски страни и територии, имат право да получават финансиране по Програмата при спазване на правилата и целите, както и на всички специфични договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия.

(44) Програмата трябва да се изпълнява в съответствие с Регламент (ЕС) [XXX]* на Европейския парламент и на Съвета [Регламент относно изпълнението], с който се установяват правилата за проследяване на разходите и рамката на изпълнението на бюджета, включително правилата за осигуряване на еднакво прилагане на принципите за ненанасяне на значителни вреди и за равенство между половете, посочени съответно в член 33, параграф 2, букви г) и е) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, правилата за мониторинг и докладване относно изпълнението на програмите и дейностите на Съюза, правилата за създаване на портал на Съюза за финансиране, правилата за оценка на програмите, както и други хоризонтални разпоредби, приложими за всички програми на Съюза, като например тези относно информацията, комуникацията и видимостта.

(45) С оглед оптимизиране на добавената стойност, увеличаване на мащаба и въздействието на инвестициите следва да се търсят синергии, по-специално между Програмата и други инструменти за финансиране на Съюза, включително чрез способстващи механизми. Програмата следва да търси и синергии, които засилват сътрудничеството между образованието и частния сектор.

---

[52] Решение (ЕС) 2021/1764 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз, включително отношенията между Европейския съюз, от една страна, и Гренландия и Кралство Дания, от друга страна (Решение за отвъдморското асоцииране, включително Гренландия) (ОВ L 355, 7.10.2021 г., стр. 6—134).

(46) Програмата следва да дава възможност за пълно и частично асоцииране на трети държави. Програмата следва също така да подкрепя участието на трети държави, които не са асоциирани към Програмата, в случай че тези държави са посочени в работната програма и че тяхното участие допринася за постигането на целите на Програмата и е от съществено значение за изпълнението на действието.

(47) На местно и национално равнище, както и на равнището на Съюза следва да се осигурят подходящи и приобщаващи разяснителни кампании и прояви за популяризиране на възможностите, подкрепяни от Програмата, и следва да се вземат предвид основните целеви групи по Програмата, а когато е уместно, голямо разнообразие от други целеви групи. Освен това Комисията и изпълнителните органи следва да улесняват обмена на добри практики и резултати от проекти и да събират обратна информация за Програмата.

(48) С Програмата следва да се мобилизира потенциалът на бившите участници в програмата „Еразъм+“и да се подкрепят свързаните с нея дейности чрез насърчаване на популяризирането ѝ от тяхна страна.

(49) Следва да се предприемат мерки за рационализиране на управлението на програмата и постигане на икономии от мащаба, включително чрез ограничаване и намаляване на броя на националните агенции.

(50) Регламенти (ЕС) 2021/817[53] и (ЕС) 2021/888[54] следва да бъдат отменени, считано от 1 януари 2028 г.

(51) С цел да се осигури приемственост при предоставянето на подкрепа в съответната област на политиките и да се даде възможност изпълнението да започне от самото начало на МФР за периода 2028—2034 г., настоящият регламент следва да влезе в сила и да се прилага от 1 януари 2028 г.

[53] Регламент (ЕС) 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на „Еразъм+“ — програма на Съюза в областта на образованието и обучението, младежта и спорта и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1288/2013 (ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 1).

[54] Регламент (ЕС) 2021/888 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на програма „Европейски корпус за солидарност“ и за отмяна на регламенти (ЕС) 2018/1475 и (ЕС) № 375/2014 (ОВ L 202, 8.6.2021 г., стр. 32).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава програма „Еразъм+“ — програмата за действие на Съюза в областта на образованието и обучението и в областта на младежта и спорта („Програмата“), като се определят целите ѝ, нейният бюджет за периода 2028—2034 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране. С настоящия регламент се създава и Европейският доброволчески корпус за хуманитарна помощ.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

(1) „възрастен учещ“ означава лице, което е напуснало или завършило първоначалното формално образование и обучение и се занимава с формално, неформално или информално учене, включително лице, незаето с работа, учене или обучение;

(2) „учене за възрастни“ означава всяка форма на формално, неформално или информално учене за възрастни, включваща възможности за развитие на умения, повишаване на квалификацията и преквалификация за целите на конкурентоспособността, засилваща социалното сближаване и подпомагаща активното участие в обществото;

(3) „масов спорт“ означава физическа активност през свободното време, която се практикува редовно на непрофесионално равнище със здравни, образователни или социални цели от хора от всички възрасти;

(4) „институция за висше образование“ означава всяка институция, която в съответствие с регионалното, националното или международното право или практика предлага дипломи с гарантирано качество или други признати квалификации за висше образование, независимо от това как се нарича тази институция, или всяка съпоставима институция за висше образование, за която националните/регионалните органи или Европейската комисия считат, че отговаря на критериите за участие в Програмата на съответните им територии;

(5) „студент“ означава всяко лице, което се обучава в институция за висше образование, включително за кратък цикъл на обучение, за придобиване на бакалавърска, магистърска или докторска степен или еквивалентна степен, или лице, което наскоро е завършило обучение с диплома от такава институция;

(6) „Европейски доброволчески корпус за хуманитарна помощ“ се отнася до доброволческите дейности, които подпомагат следкризисни дългосрочни операции за хуманитарна помощ и сътрудничество за развитие в неасоциирани към Програмата трети държави, които са предназначени да предоставят основана на нуждите помощ, целяща предотвратяването и облекчаването на човешкото страдание и трайното запазване на човешкото достойнство в условията на криза, и които включват действия, целящи подобряването на подготвеността за бедствия и намаляването на риска от тях, установяването на връзка между помощ, възстановяване и развитие, и които допринасят за подсилването на издръжливостта и за увеличаването на капацитета на уязвими или засегнати от бедствия общности за справяне с кризи и възстановяване след тях;

(7) „информално учене“ означава учене, което е резултат от ежедневни дейности и опит и което не е организирано или структурирано по отношение на целите, учебното време или подпомагането на учебния процес; то може да е непреднамерено от гледна точка на учещия;

(8) „съвместна програма за следване“ означава програма, координирана и предлагана съвместно от различни институции за висше образование от две или повече държави, която води до присъждането на съвместна диплома;

(9) „учене през целия живот“ означава учене във всичките му форми — формално, неформално или информално учене, което се осъществява на всички етапи от живота и води до подобряване или осъвременяване на знанията, уменията, компетентностите и нагласите, включително чрез микроквалификации или участие в обществото в личен, граждански, културен, социален или свързан със заетостта план, като например предоставяне на услуги по консултиране и ориентиране; то обхваща образованието и грижите в ранна детска възраст, общото образование, професионалното образование и обучение, висшето образование, ученето за възрастни, младежката работа, както и други учебни среди извън формалното образование и обучение, и обикновено насърчава междусекторното сътрудничество и гъвкавите учебни пътеки;

(10) „образователна мобилност“ означава физическо преместване в държава, различна от държавата на пребиваване, с цел учебна дейност, обучение, преподаване или неформално или информално учене;

(11) „неформално учене“ означава учене, което се осъществява извън формалното образование и обучение чрез планирани дейности по отношение на учебните цели и учебното време и при наличие на някаква форма на подпомагане на учебния процес;

(12) „хора с по-малко възможности“ означава лица, които срещат трудности, които им пречат да имат ефективен достъп до възможностите по Програмата поради причини от икономическо, социално, културно, географско или здравословно естество или свързани с мигрантския им произход, или поради увреждания или образователни затруднения, или поради всякакви други причини, включително такива, които могат да представляват дискриминация съгласно член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз;

(13) „ученик“ означава лице, което се обучава в институция, предоставяща общо образование на което и да е ниво от образованието и грижите в ранна детска възраст до гимназиалния етап на средното образование, или лице, обучаващо

се извън институционална среда, за което компетентните органи считат, че отговаря на критериите за участие в Програмата като ученик в рамките на съответните им територии;

(14) „персонал“ означава лице, което на професионални или доброволни начала се занимава с образование, обучение или неформално и информално учене на всички равнища, включително в областта на спорта; това включва академичния състав, учителите (включително учителите в системата на предучилищното образование), обучителите, училищните ръководители, младежките работници, спортния персонал, персонала в системата на образованието и грижите в ранна детска възраст, непреподавателския персонал и други специалисти, които редовно насърчават ученето;

(15) „трета държава“ означава държава, която не е държава — членка на ЕС;

(16) „обучаващ се в рамките на професионалното образование и обучение“ означава лице, което участва в програма за първоначално или продължаващо професионално образование и обучение на което и да е ниво от средното до след завършване на средното образование, или лице, което наскоро е завършило или е получило квалификация от такава програма;

(17) „доброволческа дейност“ означава неплатена дейност, която се извършва с цел справяне с обществени или хуманитарни предизвикателства и която има силно застъпен учебен компонент;

(18) „младежи“ в областта на младежта означава лицата на възраст между 13 и 30 години;

(19) „младежки работник“ означава лице, което на професионални или на доброволни начала се занимава с неформално учене и подкрепя младежите в личното им социално-образователно и професионално развитие и в развитието на техните компетентности; това включва лица, които планират, ръководят, координират и осъществяват дейности в областта на младежта.

Член 3

Цели на Програмата

1. Общата цел на Програмата е да допринесе за изграждането на издръжлива, конкурентоспособна и сплотена Европа чрез насърчаване на висококачествено учене през целия живот, повишаване на житейските и работните умения и компетентности за всички, като същевременно се утвърждават ценностите на Съюза, демократичното и общественото участие, солидарността, социалното приобщаване и равните възможности в ЕС и извън него. Програмата е ключов инструмент за изграждането на Съюза на уменията, за развитието на европейското пространство за образование и за подпомагането на осъществяването на европейското стратегическо сътрудничество в областта на образованието и обучението, включително на свързаните с него секторни програми.

   Програмата ще насърчи сътрудничеството в областта на политиката за младежта и ще доразвие европейското измерение в спорта. Целта е да се насърчи една по-приобщаваща, по-единна и по-силна Европа чрез овластяване на младежите, укрепване на връзките между общностите и насърчаване на солидарността чрез пълноценна ангажираност и сътрудничество. Спортът играе жизненоважна роля като двигател на социалното приобщаване, здравето, образованието и развитието на общностите. Като инвестира в младежта, доброволческата дейност и спорта, Програмата има за цел да изгради по-силни и по-свързани общества, да насърчи гражданската и демократичната ангажираност и да допринесе за социалното сближаване на всички равнища.

2. Програмата има следните специфични цели:

   а) да подкрепя подобряването на образованието, уменията и компетентностите, като се обръща специално внимание на тяхното значение за пазара на труда, както и на професионалното развитие и личностното израстване на индивидите и на приноса им за конкурентоспособно, устойчиво и сплотено общество;

   б) да насърчава чувството за европейска идентичност и активното гражданство, засилването на солидарността и активното участие в обществото и демокрацията, с което да се постигнат положително обществено въздействие, по-голяма издръжливост и по-добра подготвеност за предвиждане, предотвратяване и реагиране на рискове от различно естество;

   в) да насърчава качеството, приобщаването, справедливостта, устойчивостта, творчеството, иновациите, високите постижения и трансграничното сътрудничество, засилвайки привлекателността и конкурентоспособността на Европа в световен мащаб във всички области на образованието и обучението, младежта и спорта;

   г) да ангажира младежите и да им предоставя възможности да придобиват и развиват професионални и лични компетентности, да участват активно в обществото и демокрацията и да ги приобщава към европейския проект;

д) да подкрепя разработването на политики, включително за разпространение на умения, ускорявайки реформите и модернизацията на системно равнище във всички области на образованието и обучението, младежта и спорта, като гарантира, че те са по-ефективни, издръжливи и приобщаващи;

е) да предоставя на младежите леснодостъпни възможности за участие в дейности за солидарност и хуманитарни дейности, които водят до положителни обществени промени в Съюза и извън него (чрез създаването на Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ), като същевременно се подобряват и надлежно се валидират техните компетентности, и се способства за тяхната постоянна ангажираност като активни граждани;

ж) да насърчава европейския спортен модел чрез инвестиране в масовия спорт, особено доброволческите дейности, чрез осигуряване на достъпност, насърчаване на участието, защита на почтеността, подкрепа на доброто управление и засилване на социалната, образователната и обществената роля на спорта чрез действия, съсредоточени върху изграждането на справедлива, приобщаваща и устойчива спортна система в цяла Европа.

3. Целите на Програмата се постигат посредством следните стълбове, които имат предимно транснационален или международен характер:

а) възможности за учене за всички;

б) подкрепа за изграждане на капацитет.

ГЛАВА II

ОБХВАТ НА НАМЕСАТА

РАЗДЕЛ 1

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УЧЕНЕ ЗА ВСИЧКИ

Член 4

Образователна мобилност и възможности за доброволческа дейност

1. В областта на образованието и обучението Програмата подкрепя:

а) образователната мобилност на студенти и персонал на институции за висше образование;

б) образователната мобилност на обучаващи се и персонал в рамките на професионалното образование и обучение;

в) образователната мобилност на ученици и персонал, включително на персонал в рамките на образованието и грижите в ранна детска възраст;

г) образователната мобилност на възрастни учещи и персонал в рамките на ученето за възрастни.

1. В областта на младежта Програмата подкрепя:

а) образователната мобилност на младежите, включително DiscoverEU, дейности в подкрепа на младежкото участие и образователната мобилност на младежките работници;

б) доброволческата дейност в рамките на „Европейския корпус за солидарност“, включително Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ.

2. В областта на спорта Програмата подкрепя образователната мобилност на спортистите и хората, занимаващи се с масов спорт, както и образователната мобилност на спортния персонал.

3. Образователната мобилност съгласно настоящия член може да бъде придружена от:

а) подпомагане на преподаването и ученето относно ЕС, включително европейската интеграция, ценности и гражданство;

б) мерки като езикова помощ, подготвителни посещения, обучение и виртуално сътрудничество.

Член 5

Възможности за развитие на таланти и високи постижения

В областта на образованието и обучението Програмата подкрепя:

а) стипендии по програма „Еразъм+“ в стратегически образователни области, включително в съвместни програми за следване;

б) стипендии по действие „Еразмус Мундус“;

в) действия по инициативата „Жан Моне“ в областта на висшето образование;

г) подкрепа за следните институции по инициативата „Жан Моне“, които преследват цели от европейски интерес: Европейския университетски институт, Флоренция, включително Училището по транснационално управление; Колежа на Европа (Брюж, включително филиалът му в Тирана, и кампусите в Натолин); Европейския институт по публична администрация, Маастрихт; Академията по европейско право, Трир; Европейската агенция за развитие на образованието за хора със специални нужди, Одензе; и Международния център за европейско обучение, Ница.

РАЗДЕЛ 2

ПОДКРЕПА ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ

Член 6

Сътрудничество между организациите и институциите

Програмата подкрепя:

а) партньорства за сътрудничество, включително дребномащабни партньорства, с които се насърчава по-широкия и по-приобщаващ достъп до Програмата;

б) партньорства за високи постижения и иновации, основаващи се на алиансите на европейски университети, центровете за високи постижения в областта на професионалното образование, европейските академии за учители, европейските училищни алианси, съвместните програми за следване, действието „Обединена европейска младеж“ и алиансите за сътрудничество в областта на спорта.

Член 7

Подкрепа за разработването на политики

Програмата подкрепя:

а) изпробването, подготовката и изпълнение на програмите и инструментите на политиката на Съюза в областта на уменията, образованието и обучението, младежта и спорта[55];

б) изпълнението на Програмата, включително синергии с други политики и програми на Съюза и подкрепа за тях, онлайн платформи, инструменти за виртуално сътрудничество и инструменти за улесняване на образователната мобилност;

в) разпространението и комуникацията.

[55] По-специално: Европейската квалификационна рамка (ЕКР); Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (EQAVET); Европейския регистър за осигуряване на качество във висшето образование (EQAR), мрежите ENIC (Европейска мрежа на информационните центрове в Европейския регион) и NARIC (Национални информационни центрове за академично признаване в Европейския съюз), мрежата Euroguidance, общата рамка и инструменти за предоставяне на по-добри услуги за умения и квалификации („Европас“), мрежата „Евридика“, националните координатори за ученето за възрастни, централните и националните служби за поддръжка на онлайн платформите, европейското пространство за висше образование (ЕПВО) и националните референтни точки за проследяване на дипломираните лица, мрежата Youth wiki, мрежата Eurodesk, Европейския младежки форум, Youthpass, националните работни групи, които осъществяват диалога по въпросите на младежта в ЕС, и националните координационни органи, които осъществяват Европейската седмица на спорта на национално равнище.

ГЛАВА III

ПРИОБЩАВАНЕ И МНОГООБРАЗИЕ

Член 8

Мерки за подкрепа на приобщаването и многообразието

1. При прилагането на настоящия регламент Комисията, държавите членки и третите държави, асоциирани към Програмата, гарантират приобщаващ подход във всички дейности.

4. Комисията, държавите членки и третите държави, асоциирани към Програмата, предприемат ефективни мерки за насърчаване на приобщаването, многообразието и справедливостта, солидарността и равните възможности, по-специално за осигуряване на участието в Програмата на хората с по-малко възможности.

5. Комисията подкрепя достъпа до Програмата от ранна възраст и независимо от социално-икономическия произход. За да се постигне това, тя гарантира предоставянето на мерки за улесняване на участието на хората с по-малко възможности, включително механизми за финансова подкрепа, когато е уместно.

6. Комисията може да коригира или да упълномощи националните агенции, посочени в член 19, да коригират, въз основа на обективни критерии, механизмите за финансова подкрепа, за да се подобри достъпът на хората с по-малко възможности.

7. Разходите за мерки за улесняване или подпомагане на участието на хора с по-малко възможности не могат да бъдат основание за отхвърляне на заявление по Програмата.

8. Националните агенции, посочени в член 19, разработват или актуализират, когато е уместно, национални планове за действие в областта на приобщаването и многообразието въз основа на рамката, като обръщат особено внимание на специфичните предизвикателства при достъпа до Програмата в национален контекст. Националните планове за приобщаване и многообразие са неразделна част от документите за планиране на националните агенции, както е посочено в член 19, параграф 2.

9. Комисията редовно наблюдава изпълнението на мерките за приобщаване и многообразие, включително националните планове за приобщаване и многообразие.

ГЛАВА IV

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

Член 9

Бюджет

1. Индикативният финансов пакет за изпълнението на Програмата за периода 2028—2034 г. е определен на 40 827 000 000 евро по текущи цени.

2. В допълнение към сумите, посочени в параграф 1 от настоящия член, и с цел да се насърчи международното измерение на Програмата, от Регламент (ЕС) [XXX]* на Европейския парламент и на Съвета [Глобална Европа] се предоставя допълнително финансово участие в подкрепа на действия, изпълнявани и управлявани в съответствие с настоящия регламент. Такъв принос е в съответствие с единния програмен документ, изготвен съгласно Регламент (ЕС) XXX [Глобална Европа].

10. В бюджета на Съюза за периода след 2034 г. могат да се впишат бюджетни кредити за покриване на необходимите разходи и за осъществяване на управлението на действията, които не са приключени до края на Програмата.

11. Финансовият пакет, посочен в параграфи 1 и 2 от настоящия член, и сумите на допълнителните ресурси, посочени в член 10, могат да се използват и за техническа и административна помощ за изпълнението на Програмата, като например дейности за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, специфични и корпоративни информационни системи и платформи, информационни и комуникационни дейности, включително институционална комуникация относно политическите приоритети на Съюза, и всяка друга техническа и административна помощ или свързани с персонала разходи, направени от Комисията за управлението на Програмата.

Член 10

Допълнителни ресурси

1. Държавите членки, институциите, органите и агенциите на Съюза, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други трети страни могат да правят допълнителни финансови или нефинансови вноски за Програмата. Допълнителните финансови вноски представляват външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 2, букви а), г) или д) или член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

12. Ресурсите, отпуснати на държавите членки в режим на споделено управление, могат по искане на държавите членки да бъдат предоставени за Програмата. Комисията изпълнява тези ресурси пряко или непряко в съответствие с член 62, параграф 1, буква а) или в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Те се добавят към сумата, посочена в член 9, параграф 1. Тези ресурси се използват в полза на съответната държава членка. Когато Комисията не е поела правно задължение при пряко или непряко управление за допълнителни суми,

предоставени по този начин за Програмата, съответните суми, за които не са поети задължения, могат по искане на съответната държава членка да бъдат прехвърлени обратно към една или повече съответни програми източници или към техните приемници.

Член 11

Алтернативно, комбинирано и кумулативно финансиране

1. Програмата се изпълнява в полезно взаимодействие с други програми на Съюза. За действие, за което е предоставено финансиране от Съюза от друга програма, може да бъде предоставено и финансиране по Програмата. Правилата на съответната програма на Съюза се прилагат за съответната вноска или единен набор от правила може да се прилага за всички вноски и може да бъде сключено единно правно задължение. Ако вноската на Съюза се основава на допустимите разходи, кумулативната подкрепа от бюджета на Съюза не надвишава общите допустими разходи за действието и може да бъде изчислена пропорционално в съответствие с документите, в които се определят условията за предоставяне на подкрепа.

13. Процедурите възлагане, предоставяне или присъждане по Програмата могат да се провеждат съвместно при пряко или непряко управление с държавите членки, институциите, органите и агенциите на Съюза, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други трети страни („партньори в съвместната процедура за възлагане, предоставяне или присъждане“), при условие че е гарантирана защитата на финансовите интереси на Съюза. Тези процедури са предмет на единен набор от правила и водят до сключването на единни правни задължения. За тази цел партньорите в съвместната процедура за възлагане, предоставяне или присъждане могат да предоставят ресурси за Програмата в съответствие с член 10 или на партньорите може да бъде възложено изпълнението на процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане, когато е приложимо, в съответствие с член 62, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. В съвместните процедури за възлагане, предоставяне или присъждане, представители на партньорите в съвместната процедура за възлагане, предоставяне или присъждане могат също да са членове на комисията за оценка, посочена в член 153, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

Член 12

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Програмата се изпълнява в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 при пряко управление или при непряко управление със субектите, посочени в член 62, параграф 1, буква в) от същия регламент.

14. Средствата, изпълнявани при непряко управление в дадена държава членка, се разпределят въз основа на:

   а) населението на съответната държава членка и издръжката на живота в нея;

   б) разстоянието между столиците на държавите членки;

в) степента на изпълнение, изчислена въз основа на най-новите налични данни.

15. Комисията допълнително уточнява тези критерии и свързаните с тях формули в работните програми, посочени в член 15.

16. Финансирането от Съюза може да се предоставя под всякаква форма в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, по-специално безвъзмездни средства, награди, поръчки и нефинансови дарения.

17. Когато финансирането от Съюза се предоставя под формата на безвъзмездни средства, то се предоставя като финансиране, което не е свързано с разходите, или, когато е необходимо, опростени варианти за разходите в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Финансирането може да бъде предоставено под формата на възстановяване на действително направените допустими разходи само когато целите на дадено действие не могат да бъдат постигнати по друг начин.

18. За целите на член 153, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 комисията за оценка може да бъде съставена частично или изцяло от независими външни експерти.

19. Публичноправните субекти и институциите и организациите в областта на образованието и обучението, младежта и спорта, които са получили над 50 % от своите годишни приходи от публични източници през последните две години, се счита, че разполагат с необходимия финансов и оперативен капацитет за изпълнение на дейностите по Програмата. От тях не се изисква да предоставят допълнителни документи, за да докажат такъв капацитет.

ГЛАВА V

УЧАСТИЕ В ПРОГРАМАТА

Член 13

Трети държави, асоциирани към Програмата

1. Може да се предостави възможност за участие в Програмата на следните трети държави чрез пълно или частично асоцииране в съответствие с целите, определени в член 3, и съгласно съответните международни споразумения или решенията, приети в рамките на тези споразумения и приложими за:

   а) членове на Европейската асоциация за свободна търговия, които са членове на Европейското икономическо пространство, както и европейски микродържави;

   б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални кандидати;

   в) държави, включени в обхвата на европейската политика за съседство;

   г) други трети държави.

20. Споразуменията за асоцииране за участие в Програмата:

   а) гарантират справедлив баланс по отношение на вноските и ползите на третата държава, участваща в Програмата;

   б) определят условията за участие в програмите, включително изчисляването на финансовите вноски, състоящи се от оперативна вноска и такса за участие, за дадена програма и нейните общи административни разходи;

   в) не предоставят на третата държава правомощия за вземане на решения в рамките на Програмата;

   г) гарантират правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси;

   д) когато е приложимо, гарантират защитата на интересите на Съюза в областта на сигурността и обществения ред.

   За целите на буква г) третата държава предоставя необходимите права и достъп, изисквани съгласно регламенти (ЕС, Евратом) 2024/2509 и (ЕС, Евратом) № 883/2013, и гарантира, че решенията за изпълнение, с които се налага парично задължение въз основа на член 299 от ДФЕС, както и решенията и определенията на Съда на Европейския съюз, подлежат на изпълнение.

Член 14

Допустимост

1. Определят се критерии за допустимост, за да се подпомогне постигането на целите, определени в член 3, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

21. При процедури за възлагане, предоставяне или присъждане при пряко и непряко управление един или повече от следните правни субекти могат да отговарят на условията за получаване на финансиране от Съюза:

   а) субекти, установени в държава членка;

   б) субекти, установени в асоциирана трета държава;

   в) международни организации;

   г) други субекти, установени в неасоциирани трети държави, когато финансирането на тези субекти е от съществено значение за изпълнението на действието и допринася за постигането на целите, определени в член 3.

22. В допълнение към член 168, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 асоциираните трети държави, посочени в член 13, параграф 1, когато е подходящо, могат да участват във всички механизми за възлагане на поръчки, посочени в член 168, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, и да се възползват от тях. Правилата, приложими за държавите членки, се прилагат *mutatis mutandis* за участващите асоциирани трети държави.

23. Процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане, засягащи сигурността или обществения ред, по-специално по отношение на стратегическите активи и интересите на Съюза или на неговите държави членки, се ограничават в съответствие с член 136 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

24. В работната програма, посочена в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 или документите, свързани с процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане, могат допълнително да се уточнят критериите за допустимост, посочени в настоящия регламент, или да се определят допълнителни критерии за допустимост за специфични действия.

ГЛАВА VI

ПРОГРАМИРАНЕ

Член 15

Работна програма

Програмата се изпълнява чрез работните програми, посочени в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

ГЛАВА VII

КОМУНИКАЦИЯ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ

Член 16

Информация, комуникация и разпространение

1. В сътрудничество с Комисията националните агенции, посочени в член 19, разработват последователна комуникационна стратегия по отношение на разяснителните кампании и разпространението и използването на резултатите от дейностите, подкрепяни в рамките на действията, управлявани по Програмата от посочените национални агенции. Националните органи, посочени в член 18, подпомагат националните агенции при използването на резултатите от проектите с голям потенциал за въздействие.

25. Националните агенции, посочени в член 19, подпомагат Комисията в изпълнението на общата ѝ задача за разпространение на информация относно Програмата, включително информация за действията и дейностите, управлявани на национално равнище и на равнището на Съюза, и за резултатите от нея. Националните агенции информират имащите отношение целеви групи за действията и дейностите, предприемани на тяхната съответна територия.

26. Действията и дейностите, посочени в параграфи 1 и 2, се изпълняват в съответствие с Регламент (ЕС) [XXX]* на Европейския парламент и на Съвета [Регламент относно изпълнението], с който се установяват правилата за проследяване на разходите и рамката за изпълнение на бюджета, включително правилата, приложими за всички програми на Съюза по отношение на задълженията за информация, комуникация и видимост, включително по-специално задълженията за бенефициерите и партньорите по изпълнението.

ГЛАВА VIII

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОДИТ

Член 17

Мерки за непряко управление на национално равнище

1. В съответствие с член 157, параграф 1, трета алинея от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 изпълнението на Програмата при непряко управление изисква определянето на национален орган и национална агенция, както е посочено в членове 18 и 19.

2. Националният орган и националната агенция се считат за изпълнителни органи съгласно член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент до степента на тяхната отговорност за задачите по изпълнението на бюджета съгласно договореното с Комисията, като националният орган запазва основната отговорност пред Комисията за цялостното изпълнение на средствата от ЕС чрез националната агенция, която той определя и върху която упражнява надзор, както е посочено в член 18, параграф 10.

Член 18

Национален орган

1. Държавите членки и третите държави, асоциирани към Програмата, уведомяват Комисията чрез своето постоянно представителство или мисия към Европейския съюз за публичноправния орган, определен за национален орган за целите на настоящия регламент, и за лицето или лицата, които са законно оправомощени да действат от негово име.

27. Националният орган определя национална агенция за цялата продължителност на Програмата и уведомява Комисията за това. Националният орган не може да определя министерство за национална агенция, а националната агенция е организационно отделена от националния орган.

28. Националният орган назначава независим одитен орган, както е посочено в член 21.

29. Националният орган предоставя на Комисията подходяща предварителна оценка, в уверение на това, че националната агенция отговаря на минималните изисквания, посочени в член 157, параграфи 1—5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, и на изискванията на Съюза относно стандартите за вътрешен контрол за националните агенции и правилата за управлението на финансовите средства по Програмата.

За целите на първа алинея се прилагат следните разпоредби:

а) за процедурите, изрично изисквани от Комисията, включително нейните собствени и тези, посочени в настоящия регламент, не се извършва предварителна оценка в съответствие с член 157, параграф 7, буква б) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509;

б) за процедури, различни от посочените в буква а), националният орган извършва предварителна оценка, която се основава на неговите собствени проверки и одити или на проверки и одити, извършени от независимия одитен орган;

в) когато националната агенция, определена за Програмата, е същата като националната агенция, определена в съответствие с регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888, обхватът на предварителната оценка се ограничава до новите изисквания, освен ако за нея няма други основания.

30. В случай че Комисията отхвърли определената национална агенция въз основа на своята преценка на предварителната оценка или ако националната агенция не отговаря на минималните изисквания, определени от Комисията, националният орган гарантира, че са предприети необходимите коригиращи действия за осигуряване на съответствие, подлежащи на одобрение от Комисията, или определя друг орган за национална агенция. В изключителни случаи, когато национална агенция престане да функционира или да съществува и самият национален орган изпълнява задачи по изпълнението на бюджета в съответствие с настоящия регламент и съответните споразумения по него, той се освобождава от предварителната оценка.

31. Националният орган осигурява подходящо съфинансиране, което е най-малко равностойно на приноса, посочен в член 20, параграф 5, буква б), за операциите на своята национална агенция, за да гарантира, че Програмата се управлява съгласно приложимите правила на Съюза.

32. Националният орган гарантира, че назначенията на лицата, отговорни за управлението на националната агенция, са обосновани от естеството на дейността, се правят съгласно справедливи и прозрачни правила и процедури и не водят до конфликт на интереси. В случай на сериозни опасения относно спазването на тези принципи Комисията може да отхвърли предложеното назначение и да изиска от националния орган да гарантира, че процедурата за подбор ще бъде повторена.

33. Националният орган осъществява мониторинг и упражнява надзор на задачите по изпълнението на бюджета, възложени на неговата национална агенция. Той своевременно информира Комисията и провежда консултации с нея преди вземането на всяко решение, което може да окаже значително въздействие върху управлението на Програмата и върху средствата по Програмата.

34. Всяка година националният орган представя на Комисията доклад за за извършените от него дейности по мониторинг и надзор и, когато е целесъобразно, декларация за последващите действия във връзка с коментарите, направени от Комисията в отговор на такъв доклад.

35. Националният орган поема и носи отговорността за правилното управление на средствата на Съюза, прехвърлени от Комисията на националната агенция в рамките на Програмата.

36. В случаи на нередност, небрежност или измама, дължащи се на националната агенция, или на сериозни пропуски, задължения или незадоволителни резултати от страна на националната агенция, когато някой от тези случаи води до претенции от страна на Комисията към националната агенция, националният орган възстановява и обезщетява Комисията за тези претенции.

37. В случаите, посочени в параграф 11, националният орган може да оттегли мандата на националната агенция по своя собствена инициатива или по искане на Комисията. Когато националният орган желае да оттегли този мандат по други основателни причини, той уведомява за това Комисията в разумен срок преди предвидената дата на прекратяване на мандата на националната агенция. В такива случаи националният орган и Комисията официално договарят конкретни преходни мерки с ограничен срок.

38. В случай на оттегляне, посочено в параграф 12, националният орган провежда необходимите проверки по отношение на средствата на Съюза, поверени на националната агенция, чийто мандат е оттеглен, и осигурява безпрепятственото прехвърляне на тези средства на новата национална агенция, както и на всички документи и управленски инструменти, необходими за управление на Програмата. Националният орган предоставя на националната агенция, чийто мандат е оттеглен, финансовата подкрепа, необходима, за да продължи да изпълнява договорните си задължения към бенефициерите по Програмата и към Комисията до момента на прехвърляне на тези задължения на нова национална агенция. Ако има преходен период между оттеглянето на този мандат и определянето на нова национална агенция, прието от Комисията, националният орган отговаря през този период за всички задължения на националната агенция, както е предвидено в настоящия регламент, и за всички нейни неизпълнени договорни задължения по отношение на бенефициерите по Програмата и на Комисията.

39. Когато национална агенция прекрати дейността си или съществуването си и не бъде определена нова национална агенция в резултат на оттеглянето на трета държава от Програмата, националният орган носи основната отговорност за всички задължения на националната агенция и за изпълнението и приключването на всички неизпълнени договорни задължения по отношение на бенефициерите по Програмата и на Комисията.

40. По искане на Комисията националният орган определя институциите или организациите, или видовете такива институции и организации, които имат право да участват в действия по Програмата на неговата територия.

41. Националният орган насърчава и улеснява ефективните синергии и допълване с други фондове или програми на Съюза, национални или регионални фондове или програми.

42. Националният орган гарантира, че са предприети всички необходими и подходящи мерки за премахване на всички правни и административни пречки пред правилното функциониране на Програмата, включително мерки, предназначени за приравняване на статута на участниците в Програмата към този на други граждани в същото положение, или за преодоляване на трудностите при получаване на визи или разрешения за пребиваване.

Член 19

Национална агенция

1. Националната агенция:

   а) е орган по смисъла на член 62, параграф 1, буква в), точки v) или vi) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и се урежда от правото на

държавата членка или на третата държава, асоциирана към съответната Програма;

б) разполага с подходящ капацитет за управление, персонал и инфраструктура, така че да изпълнява задачите си по задоволителен начин, като осигурява ефикасно и ефективно управление на Програмата и добро финансово управление на средствата на Съюза;

в) разполага с оперативни и правни средства за прилагане на правилата за административното, договорното и финансовото управление, определени на равнището на Съюза;

г) разполага с необходимия експертен опит за ефективно изпълнение на действията във всички сектори на Програмата, за които получава финансиране от Съюза;

д) предлага — при поискване от Комисията — подходящи финансови гаранции, учредени за предпочитане от публичен орган, които съответстват на размера на средствата на Съюза, които трябва да управлява.

43. Националната агенция планира по подходящ начин своите задачи за изпълнение на съответните действия, определени в работната програма, посочена в член 15, и на съответните споразумения с Комисията, както и за дейностите по информация, комуникация и разпространение, посочени в член 16, параграф 2.

44. Националната агенция управлява всички етапи от жизнения цикъл на проектите за дейностите по Програмата, за които отговаря, в съответствие с член 62, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и съответните споразумения с Комисията.

45. Националната агенция отпуска безвъзмездни средства на бенефициерите по смисъла на член 2, точка 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 чрез споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства, в съответствие с посоченото от Комисията за съответното действие по Програмата.

46. Националната агенция не може да делегира на трето лице каквато и да било възложена ѝ задача, свързана с Програмата или с изпълнението на бюджета, без предварително писмено разрешение от националния орган и от Комисията. Националната агенция носи цялата отговорност за задачите, делегирани на трето лице.

47. Всяка година националната агенция предоставя на своя национален орган и на Комисията декларация за управление, доклад за изпълнението и всички други документи, изисквани в съответствие с член 158 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

48. Националната агенция предприема своевременно мерки, съобразени коментарите, направени от Комисията след осъществения от нея анализ на годишната декларация за управлението и доклада за изпълнението и на независимото одитно становище по тях.

Член 20

Европейска комисия

1. Въз основа на изискванията за съответствие за националните агенции, посочени в член 18, параграф 4, Комисията прави преглед на националните системи за управление и контрол, като използва по-специално предварителната оценка, предоставена от националния орган, годишната декларация за управлението на националната агенция и становището на независимия одитен орган по нея, както и годишния доклад на националния орган, посочен в член 18, параграф 9.

49. Въз основа на предварителната оценка, посочена в член 18, параграф 4, Комисията приема, приема условно или отхвърля определената национална агенция. Комисията не влиза в договорни отношения с националната агенция, докато не приеме предварителната оценка за задоволителна или не предприеме подходящи надзорни мерки в съответствие с член 157, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. При условно приемане Комисията може да приложи пропорционални предпазни мерки в договорните си отношения с националната агенция. В случай че националната агенция вече не отговаря на минималните изисквания, Комисията може да преустанови договорните си отношения с националната агенция, докато не бъдат предприети коригиращи действия за осигуряване на съответствие, като в противен случай може да поиска от националния орган да оттегли мандата на националната агенция и да определи нова, при условие че бъде извършена положителна предварителна оценка.

50. Комисията предоставя на националните органи и на националните агенции подходяща информация и насоки, за да осигури последователно и висококачествено изпълнение и управление на Програмата. По-специално, тя определя механизмите за планиране, управление на проекти и отчитане и гарантира, че тези механизми следват прости процедури.

51. Комисията не предоставя средства по Програмата на националната агенция, докато последната не одобри своите документи за планиране в съответствие с член 19, параграф 2.

52. Комисията предоставя на националната агенция следните средства по Програмата:

    а) вноска за отпускане на безвъзмездни средства за действията по Програмата, чието управление е поверено на националната агенция;

    б) вноска в подкрепа на задачите на националната агенция по управление на Програмата;

    в) ако е приложимо, допълнителна вноска за действията съгласно член 7, букви а) и б).

53. Комисията съобщава на националния орган и на националната агенция резултата от своя анализ и коментарите си по годишния доклад и декларацията за управлението, посочени в член 18, параграф 9 и член 19, параграф 6, и относно одитното становище, посочено в член 21, параграф 2.

54. В случай че Комисията не приеме годишната декларация за управлението или независимото одитно становище по нея или в случай на незадоволителни

мерки от страна на националната агенция за съобразяване с коментарите на Комисията, Комисията може да приложи всякакви предпазни и корективни мерки, необходими за защита на финансовите интереси на Съюза, в съответствие с член 132 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

55. Комисията насърчава и поддържа активен диалог и сътрудничество с националните агенции и националните органи, включително обмен и трансфер на добри практики, с оглед подобряване и осигуряване на последователното изпълнение и управление на Програмата. Тя гарантира също така, че са налице подходящи условия за ефективен обмен на информация между институциите на Съюза, националните агенции или другите органи и структури, които изпълняват Програмата.

56. Комисията предоставя необходимите системи за информационни технологии в подкрепа на изпълнението на целите на Програмата, определени в член 3, включително за непряко управление.

Член 21

Независим одитен орган

1. Независимият одитен орган:

   а) притежава необходимата професионална компетентност за извършване на одити в публичния сектор;

   б) гарантира, че при своите одити взема предвид международно признатите одитни стандарти;

   в) не е в положение на конфликт на интереси по отношение на правния субект, в чиято структура е националната агенция. По-специално, независимият одитен орган е функционално независим по отношение на правния субект, в чиято структура е националната агенция.

2. Независимият одитен орган изготвя одитно становище относно годишната декларация за управлението, посочена в член 158, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. То съставлява основата на общата увереност по член 127 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

3. Независимият одитен орган предоставя на Комисията и нейните представители, както и на Сметната палата, пълен достъп до всички документи и доклади в подкрепа на одитното становище, което издава относно годишната декларация за управлението на националната агенция.

Член 22

Принципи на системата за контрол

1. Комисията отговаря за надзорните проверки по отношение на действията и дейностите по Програмата, които се управляват от националните агенции. Комисията определя минималните изисквания за проверките, извършвани от националната агенция и от независимия одитен орган.

57. Националната агенция отговаря за проверките от първо ниво на бенефициерите на безвъзмездни средства за действия, които управлява, както е определено в работната програма, посочена в член 15. Тези проверки трябва да осигуряват достатъчно гаранции, че отпуснатите безвъзмездни средства са използвани по предназначение и в съответствие с приложимите правила на Съюза.

58. По отношение на средствата по Програмата, преведени на националните агенции, Комисията гарантира подходяща координация на своите проверки с националните органи и националните агенции въз основа на принципа на единния одит и на анализ на риска.

ГЛАВА IX

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 23

Отмяна

Регламент (ЕС) № 2021/817 и Регламент (ЕС) № 2021/888 се отменят, считано от 1 януари 2028 г.

Член 24

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на съответните действия — до тяхното приключване — съгласно регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888, които продължават да се прилагат за съответните действия до тяхното приключване.

59. Финансовият пакет за Програмата може да покрива и разходи за техническа и административна помощ, необходими за осигуряване на прехода между Програмата и мерките, приети съгласно регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888.

60. Държавите членки гарантират на национално равнище безпрепятствения преход между действията, извършени съгласно регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888, и действията, които ще се изпълняват по настоящата Програма.

Член 25

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2028 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

ЗАКОНОДАТЕЛНА ОБОСНОВКА ЗА ФИНАНСОВОТО И ЦИФРОВОТО ОТРАЖЕНИЕ

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА 3
1.1. Наименование на предложението/инициативата 3
1.2. Съответни области на политиката 3
1.3. Цели 3
1.3.1. Общи цели 3
1.3.2. Специфични цели 3
1.3.3. Очаквани резултати и отражение 4
1.3.4. Показатели за изпълнението 4
1.4. Предложението/инициативата е във връзка с: 5
1.5. Мотиви за предложението/инициативата 5
1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата 5
1.5.2. Добавена стойност от участието на ЕС (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на този раздел „добавена стойност от участието на ЕС“ е стойността, която е резултат от действието на равнище ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки. 5
1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото 7
1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти 8
1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства 9
1.6. Продължителност на предложението/инициативата и на неговото/нейното финансово отражение 10
1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета 10
2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ 12
2.1. Правила за мониторинг и докладване 12
2.2. Системи за управление и контрол 12
2.2.1. Обосновка на предложените методи на изпълнение на бюджета, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол 12
2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им 13
2.2.3. Приблизителна оценка и обосновка на разходната ефективност на контрола (съотношение между разходите за контрол и стойността на съответните управлявани средства) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване) 14

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности 14
3. ПРОГНОЗНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА 16
3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове 16
3.2. Прогнозно финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити 17
3.2.1. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи 17
3.2.1.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет 17
3.2.1.2. Бюджетни кредити от външни целеви приходи 17
3.2.2. Прогнозен краен продукт, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи (не се попълва за децентрализираните агенции) 24
3.2.3. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи 26
3.2.3.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет 26
3.2.3.2. Бюджетни кредити от външни целеви приходи 26
3.2.3.3. Общо бюджетни кредити 26
3.2.4. Прогнозни нужди от човешки ресурси 26
3.2.4.1. Финансирани от гласувания бюджет 27
3.2.4.2. Финансирани от външни целеви приходи 27
3.2.4.3. Общо нужди от човешки ресурси 27
3.2.5. Преглед на прогнозното отражение върху инвестициите, свързани с цифрови технологии 29
3.2.6. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка 29
3.2.7. Финансов принос от трети страни 30
3.3. Прогнозно отражение върху приходите 30
4. ЦИФРОВО ИЗМЕРЕНИЕ 32
4.1. Изисквания, свързани с цифрови аспекти 32
4.2. Данни 33
4.3. Цифрови решения 37
4.4. Оценка на оперативната съвместимост 42
4.5. Мерки в подкрепа на цифровото изпълнение 45

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „Еразъм+“ за периода 2028—2034 г.

1.2. Съответни области на политиката

Образование и обучение, младеж и спорт

1.3. Цели

1.3.1. Общи цели

Общата цел на Програмата е да допринася за изграждането на издръжлива, конкурентоспособна и сплотена Европа чрез насърчаване на висококачествено учене през целия живот, повишаване на житейските и работните умения и компетентности за всички, като същевременно се утвърждават ценностите на Съюза, демократичното и общественото участие, солидарността, социалното приобщаване и равните възможности в ЕС и извън него. Програмата е ключов инструмент за изграждането на Съюза на уменията, за развитието на европейското пространство за образование и за подпомагането на осъществяването на европейското стратегическо сътрудничество в областта на образованието и обучението, включително на свързаните с него секторни програми.

Програмата ще насърчи сътрудничеството в областта на политиката за младежта и ще доразвие европейското измерение в спорта. Целта е да се насърчи една по-приобщаваща, по-единна и по-силна Европа чрез овластяване на младежите, укрепване на връзките между общностите и насърчаване на солидарността чрез пълноценна ангажираност и сътрудничество. Спортът играе жизненоважна роля като двигател на социалното приобщаване, здравето, образованието и развитието на общностите. Като инвестира в младежта, доброволческата дейност и спорта, Програмата има за цел да изгради по-силни и по-свързани общества, да насърчи гражданската и демократичната ангажираност и да допринесе за социалното сближаване на всички равнища.

1.3.2. Специфични цели

Програмата има следните специфични цели:

а) да подкрепя подобряването на образованието, уменията и компетентностите, като се обръща специално внимание на тяхното значение за пазара на труда, както и на професионалното развитие и личностното израстване на индивидите и на приноса им за конкурентоспособно, устойчиво и сплотено общество;

б) да насърчава чувството за европейска идентичност и активното гражданство, засилването на солидарността и активното участие в обществото и демокрацията, с което да се постигнат положително обществено въздействие, по-голяма издръжливост и по-добра подготвеност за предвиждане, предотвратяване и реагиране на рискове от различно естество;

в) да насърчава качеството, приобщаването, справедливостта, устойчивостта, творчеството, иновациите, високите постижения и трансграничното сътрудничество, засилвайки привлекателността и

конкурентоспособността на Европа в световен мащаб във всички области на образованието и обучението, младежта и спорта;

г) да ангажира младежите и да им предоставя възможности да придобиват и развиват професионални и лични компетентности, да участват активно в обществото и демокрацията и да ги приобщава към европейския проект;

д) да подкрепя разработването на политики, включително за разпространение на умения, ускорявайки реформите и модернизацията на системно равнище във всички области на образованието и обучението, младежта и спорта, като гарантира, че те са по-ефективни, издръжливи и приобщаващи;

е) да предоставя на младежите леснодостъпни възможности за участие в дейности за солидарност и хуманитарни дейности, които водят до положителни обществени промени в Съюза и извън него (чрез създаването на Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ), като същевременно се подобряват и надлежно се валидират техните компетентности, и се способства за тяхната постоянна ангажираност като активни граждани;

ж) да насърчава европейския спортен модел чрез инвестиране в масовия спорт, особено доброволческите дейности, чрез осигуряване на достъпност, насърчаване на участието, защита на почтеността, подкрепа на доброто управление и засилване на социалната, образователната и обществената роля на спорта чрез действия, съсредоточени върху изграждането на справедлива, приобщаваща и устойчива спортна система в цяла Европа.

1.3.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на целевите бенефициери/групи.

- Да подобри уменията и компетентностите за живот и за работа на участниците
- Да повиши качеството, приобщаването, устойчивостта, иновациите, високите постижения и трансграничното сътрудничество на участващите организации в областта на образованието и обучението, младежта и спорта
- Да ускори реформите и модернизацията на системно ниво
- Да повиши активното участие, засилената солидарност и чувството за европейска принадлежност сред участниците

1.3.4. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за мониторинг на напредъка и на постиженията.

За целите на мониторинга на напредъка и постиженията по настоящата програма показателите за крайния продукт и за резултата ще съответстват на общите показатели, предвидени в Регламент (ЕС) [XXX]* на Европейския парламент и на Съвета [Регламент относно изпълнението].

1.4. Предложението/инициативата е във връзка с:

☐ ново действие

☐ ново действие след пилотен проект/подготвително действие[56]

☒ продължаване на съществуващо действие

☐ сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Програмата има за цел да предложи възможности за учене за всички, по-специално под формата на образователна мобилност, доброволческа дейност и стипендии, които ще допринесат за подобряване на уменията и ключовите компетентности за всички, за живот и за работа, като насърчават обществената ангажираност и гражданското образование, солидарността и социалното приобщаване. С Програмата се създава и Европейският доброволчески корпус за хуманитарна помощ. Програмата ще подкрепи и изграждането на капацитет чрез сътрудничество между заинтересованите страни на организационно равнище и разработването на политики с цел да се допринесе за висококачествено обучение през целия живот, да се насърчи приобщаването, високите постижения и иновациите в областта на образованието, обучението, младежта и спорта.

В зависимост от датата на влизане в сила на основния законодателен акт, уреждащ Програмата, изпълнението ѝ се планира да започне на 1 януари 2028 г. за срок от седем години.

1.5.2. Добавена стойност от участието на ЕС (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на този раздел „добавена стойност от участието на ЕС“ е стойността, която е резултат от действието на равнище ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Въпреки че държавите членки продължават да носят отговорност за съдържанието и организацията на своите политики в съответните области, установените предизвикателства са общи за всички държави членки и/или имат значително транснационално измерение, което изисква решения, координация и подкрепа на равнището на ЕС, за да бъдат преодолени ефективно. Действията на ЕС могат да улеснят сътрудничеството, изграждането на капацитет и взаимното обучение, както и трансграничните дейности, като в крайна сметка се оптимизира потенциалът на съответните сектори, включително във външните действия на ЕС.

Програмата има за цел да повиши транснационалната мобилност и изграждането на капацитет чрез сътрудничество, както и да подкрепи развитието на политики с европейско измерение. Въпреки това, поради

[56] Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

транснационалния характер, големия обем и широкия географски обхват на подпомаганите дейности, както и тяхното силно международно измерение, тези цели не могат да бъдат постигнати по подходящ начин от държавите членки, действащи самостоятелно. Например трансграничната образователна мобилност или доброволческата дейност е по-сложна за организиране на двустранна основа и отделните държави членки трудно могат да я направят достъпна за всички. Средносрочната оценка на „Еразъм+“ показа, че отделни инициативи на организациите в областта на образованието и обучението, младежта и спорта или на държавите членки, макар и ефективни на национално равнище, нямат необходимия мащаб и обем, за да постигнат общоевропейско въздействие. Освен това кумулативният обхват на отделните национални и междусекторни инициативи остава ограничен в сравнение с настоящата програма „Еразъм+“. По подобен начин в оценката на Европейския корпус за солидарност се потвърждава, че той играе съществена роля, а в някои държави е единствената алтернатива за младежка доброволческа дейност и солидарност.

Освен това с разширяването на обхвата на Програмата, за да включва доброволческите дейности, в това число доброволческата дейност в подкрепа на операции за хуманитарна помощ, „Еразъм+“ ще предложи единна входна точка към възможностите на ЕС за младежите в целия ЕС, включително в селските и отдалечените райони, както и в чужбина. Понастоящем те са достъпни само чрез отделни схеми. Затова „Еразъм+“ ще гарантира, че всички заинтересовани младежи от ЕС имат равни възможности за по-широк кръг разнообразни дейности и че те имат по-лесен достъп до тях. С Програмата се създава и Европейският доброволчески корпус за хуманитарна помощ, което е задължение по Договора.

Добавената стойност на финансирането от ЕС в областите на политиката, обхванати от Програмата, беше широко призната от участниците в откритата обществена консултация, проведена от Комисията за новата МФР, като голяма част от тях подчертаха нейното значение.

Програмата ще допринесе за повишаване на нивото на основните умения и за увеличаване на броя на квалифицираните специалисти, включително в ключови стратегически сектори за конкурентоспособността на ЕС. Това ще спомогне за развитието, привличането и задържането на таланти, включително от трети държави. Чрез обединяването на експертен опит и ресурси, изграждането на капацитет и транснационално сътрудничество, подкрепени от Програмата, ще се насърчат иновациите, ще се повиши качеството на преподаване и ще се спомогне за справяне с недостига на умения и таланти в ключови сектори и територии в Европа, включително в областта на НТИМ и двойния преход, превръщайки Европа в по-привлекателна образователна дестинация за световните таланти.

Инициативата ще събере на едно място хора с различен произход и от различни държави и ще ги подкрепи в участието им в доброволчески дейности, като им даде възможност да придобият опит от престой в чужбина, да улеснят междукултурното разбирателство, да развият колективна идентичност и уважение към ценности, като демокрацията, свободата и правата на човека. Например средносрочните оценки на програмите „Еразъм+“ и „Европейски корпус за солидарност“ подчертават значителното им въздействие върху укрепването на чувството за европейска идентичност и принадлежност, повишаването на осведомеността за общите ценности на ЕС, а в случая с

„Еразъм+“ — върху развитието на познания за европейската интеграция. Като дава възможност за създаване и изграждане на дълготрайни мрежи от лица и организации, Програмата ще даде възможност за утвърждаване на европейската идентичност и ценностите на ЕС.

Програмата ще насърчава разработването, трансфера и прилагането на иновативни и висококачествени практики в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и ще повиши капацитета на организациите за работа в транснационален план. Програмата ще подкрепи засиленото сътрудничество с частния сектор и иновационните екосистеми, като привлече инвестиции в умения, които са от решаващо значение за конкурентоспособността, издръжливостта, подготвеността и социалното сближаване на ЕС. Тя ще стимулира също така напредъка на политиката и системното въздействие, особено като действа като изпитателна платформа за подходи, които след това ще вдъхновят национални/регионални схеми. Като насърчава взаимното обогатяване между държавите, Програмата ще помогне на държавите членки да постигнат напредък и да модернизират своите системи и политики.

Освен това Програмата ще включва действия за разширяване на достъпа на по-малките участници, като се подкрепят гъвкави формати и се предоставя възможност на местните и участващите за пръв път организации да получат достъп до фондовете на Съюза и да придобият опит в транснационалното сътрудничество. Тя ще има също така силно измерение на приобщаване и многообразие и ще подкрепя развитието на умения за работа и живот, особено за хората с по-малко възможности.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Предложението се основава на дългогодишния опит от предишните програми в областта на образованието и обучението, младежта, спорта и доброволческата дейност.

Средносрочните оценки на програмите „Еразъм+“ и „Европейски корпус за солидарност“ показват, че и двете програми осигуряват силна европейска добавена стойност за хората, организациите и политиките, включително в международното си измерение — резултат, който не може да бъде постигнат само на национално равнище.

При окончателната оценка на програмата за периода 2014—2020 г. и при междинната оценка на програмата за периода 2021—2027 г. беше установено, че програмата „Еразъм+“ постига високи резултати по основните критерии за оценка и изпълнява ефективно своите цели. И двете поколения програми доказаха, че са успешни в осигуряването на силна европейска добавена стойност, като играят ключова роля в областта на образованието, обучението, младежта и спорта. Програма „Еразъм+“ значително надхвърля това, което отделните държави могат да постигнат на национално или международно равнище. Ползите от нея произтичат от възможностите, които предоставя за личностно, образователно и професионално развитие на учещите и персонала, за трансгранично сътрудничество на организациите и за разработване на политики в областта на образованието и обучението, младежта и спорта, като осигурява значителни ползи за лицата, които участват в Програмата, в сравнение с лицата, които не участват.

При окончателната оценка на програмата за периода 2018—2020 г. и при междинната оценка на програмата „Европейски корпус за солидарност“ за периода 2021—2027 г.[57] беше установено, че програмата „Европейски корпус за солидарност“ се представя добре по петте критерия за оценка (относимост, ефективност, ефикасност, съгласуваност и добавена стойност от ЕС). Програмата „Европейски корпус за солидарност“ е насочена към жизненоважните нужди на европейското общество, особено при насърчаването на гражданското участие и поощряването на приобщаването и многообразието. Чрез Програмата се подхранва усещането за общност, като се съживяват местни инициативи и се насърчава по-широката глобална перспектива. Участието допринася за подобряване на личните, професионалните умения и уменията за учене, както и за повишаване на социалното и гражданското съзнание.

Същевременно и в двете оценки се посочват някои области на подобрение по отношение на структурата. Сред тях са разширяване на обхвата на програмите, улесняване на достъпа, опростяване на управлението, подобряване на мониторинга, засилване на полезните взаимодействия и избягване на дублирането с други програми, както и осигуряване на повече гъвкавост с цел справяне с нови предизвикателства. Например при оценката на „Еразъм+“ беше установено известно припокриване между дейностите по „Еразъм+“, свързани с младежкото участие, и проектите за солидарност, финансирани по линия на Корпуса, като и в двата случая се подкрепят инициативи, ръководени от младежи, управлявани от неформални групи от младежи.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

Програмата е един от инструментите за финансиране в рамките на многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г. и има висока степен на съгласуваност и допълняемост с други ключови приоритети и схеми за финансиране от ЕС.

Програмата ще допълва и укрепва действията, финансирани чрез външните действия на Съюза, с цел привличане и задържане на таланти от цял свят, засилване на влиянието и привлекателността на ЕС на световната сцена и допринасяне за подготвеността на държавите кандидатки и потенциалните кандидатки, включително чрез насърчаване на контактите между хората и сътрудничеството с трети държави.

Съществува значителна допълняемост между програмата и нейното транснационално сътрудничество, улеснена от прякото и непрякото управление, и интервенциите на национално и регионално равнище, подкрепени от национални пакети. В действителност транснационалната част в рамките на прякото и непрякото управление осигурява споделено учене, работа в мрежа и обединяване на ресурсите в областта на образованието и обучението, младежта и спорта, като подкрепя развитието на качествени практики на преподаване, работа в мрежа и модернизация, които не могат да бъдат постигнати само чрез национални интервенции, като същевременно предварително разпределените национални бюджети подкрепят особено

[57] COM(2025) 144 final, SWD(2025) 75, 1.4.2025 г.

широки структурни интервенции за преодоляване на социално-икономическите и териториалните различия, включително в селските и отдалечените райони, като например осигуряване на инфраструктура, оборудване и услуги в областта на образованието и обучението, подкрепа за повишаване на квалификацията на групите в неравностойно положение или насърчаване на заетостта и предприемачеството чрез обучение и иницииране на реформи.

Съществуват силни връзки между „Еразъм+“ и Европейския фонд за конкурентоспособност и са необходими синергии, за да се преодолее в крайна сметка разделението между образованието, научните изследвания и иновациите и пазара на труда (и до известна степен неформалното и информалното учене) в полза на конкурентоспособността. Например образованието допринася за развитието на научните изследвания и иновациите и дава възможност за трансфер на знания и технологии от академичните среди към промишлеността и бизнеса, поради което може да подкрепи и стратегиите за интелигентна специализация. Разширяването и прехвърлянето на успешни практики от образователната към научноизследователската или промишлената сфера може да бъде улеснено чрез правни разпоредби и механизми за прилагане, осигуряващи поток от знания между секторите с ясни взаимовръзки.

В съответствие с европейската стратегия за Съюз на подготвеност програмата „Еразъм+“ насърчава също така подготвеността, издръжливостта, участието в демократичния живот и гражданската ангажираност чрез подход „отдолу нагоре“, като поощрява организациите и институциите да кандидатстват за финансиране и като насърчава цифровата и медийната грамотност, критичното мислене, ангажираността и демократичното гражданско обучение. Доброволческата дейност също е от съществено значение за насърчаването на култура на приобщаваща подготвеност и издръжливостта на обществото. Програмата също така е тясно свързана и допълва инструмента на ЕС, който допринася за защита на основните права и демокрацията, медиите и културата.

Въпреки че тези програми се подкрепят от различни инструменти, с независими начини на действие, различни логики на интервенция, начини на управление и архитектура, тяхното взаимодействие може да доведе до ефекти на сближаване. Ето защо ще се търсят синергии там, където те са възможни и носят допълнителна добавена стойност.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Не се прилага

1.6. Продължителност на предложението/инициативата и на неговото/нейното финансово отражение

- Ограничена продължителност
- В сила от 1.1.2028 г. до 31.12.2034 г.
- Финансово отражение от 2028 г. до 2034 г. за бюджетните кредити за поети задължения и от 2028 г. до 2034 г. за бюджетните кредити за плащания.

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета[58]

- **Пряко управление** от Комисията

  ✓ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;

  ✓ от изпълнителните агенции

☐ **Споделено управление** с държавите членки

- **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

  ✓ трети държави или на органите, определени от тях

– ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни)

– ☐ Европейската инвестиционна банка и Европейския инвестиционен фонд

– ☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент

  ✓ публичноправни органи

  ✓ частноправни организации със задължение за обществена услуга, доколкото тези организации разполагат с подходящи финансови гаранции

– ☐ частноправни организации на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които разполагат с подходящи финансови гаранции

– ☐ организации или лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на общата външна политика и политика на сигурност съгласно дял V от Договора за Европейския съюз и които са посочени в съответния основен акт

– ☐ субекти, установени в държава членка и уредени от националното частно право или от правото на Съюза, които удовлетворяват съответните секторни условия за възлагане на усвояването на средства или бюджетни гаранции на Съюза, доколкото тези субекти са контролирани от публичноправни органи или от частноправни организации със задължение за обществена услуга и разполагат с подходящи финансови гаранции, които са под формата на солидарна отговорност на контролните органи или еквивалентни финансови

[58] Подробности във връзка с методите на изпълнение на бюджета и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx..

гаранции и които за всяко действие могат да покрият максималния размер на подкрепата от Съюза.

Забележки

Програмата ще се изпълнява чрез комбинация от пряко и непряко управление — подход, който се оказа успешен в предишни многогодишни финансови рамки (МФР) и беше потвърден от средносрочната оценка на „Еразъм+“ като ключов фактор за ефективността на Програмата.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Правилата за мониторинг, докладване и оценка на настоящата програма ще следват изискванията, определени в Регламент (ЕС) [XXX]* на Европейския парламент и на Съвета [Регламент относно изпълнението].

Комисията публикува доклад за изпълнението на бъдещата програма „Еразъм+“ не по-късно от четири години след началото на нейното изпълнение, за да направи оценка на постигнатия напредък по отношение на постигането на целите ѝ.

Комисията извършва ретроспективна оценка в съответствие с член 34, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 най-късно три години след програмния период на бъдещата програма „Еразъм+“.

Целта е да се използват съществуващите механизми, доколкото е възможно, и да се опрости, рационализира и намали административната тежест за участниците (физически лица и организации), като същевременно се гарантира събирането на достатъчно информация за оценка на резултатите от Програмата и за гарантиране на отчетността. Затова правилата за мониторинг и докладване ще бъдат систематично създавани с оглед на тяхната ефикасност и разходна ефективност въз основа на опита, натрупан в рамките на настоящата програма, без да се накърнява необходимостта от данни за целите на оценката.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените методи на изпълнение на бюджета, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол

Предложението за продължаване на комбинирането на начините на управление на Програмата (пряко и непряко) се основава на положителния опит от изпълнението на настоящата програма „Еразъм+“, която демонстрира постоянно положителни резултати през всички последователни програмни периоди. То се основава на съществуващите структури в съответствие с принципите на субсидиарност, пропорционалност и ефективност. Запазването на вече утвърдилите се начини ще позволи насочване на усилията върху постигането на резултати и запазването на доказаната ефективност, като същевременно се намали до минимум административната тежест. Ще бъде запазен общия принцип: като общо правило няма да бъде предоставяна пряка подкрепа на отделни бенефициери; ще се продължи насочването на подкрепата чрез участващите организации, които ще я разпределят на отделните учещи или специалисти. Непрякото управление чрез националните агенции е потвърдено от последователни оценки като най-ефективния начин за управление на проекти за мобилност и сътрудничество, насочени към изграждане на капацитет във всички участващи държави. За разлика от това прякото управление е ефективно при хоризонталните дейности на европейско равнище благодарение на икономиите от мащаба и способността на Европейска изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA) да управлява действията чрез корпоративни инструменти и процедури.

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

Рисковете, установени при изпълнението на настоящите програми, попадат предимно в следните категории:

- грешки поради непознаване на правилата от страна на бенефициерите. Този риск се смекчава до голяма степен чрез използване на опростени разходи (еднократни суми, единни ставки и таблици за единични разходи) съгласно Финансовия регламент;
- надеждност на веригата за контрол и поддържане на одитната следа. Предложената програма ще продължи да се управлява от националните агенции, като надзорният контрол ще се осъществява от независим одитен орган, както е предвидено във Финансовия регламент, както и оперативен и управленски надзор от страна на националните органи. Рамката за контрол, която намалява тези рискове, е много добре установена;
- конкретни целеви участници (напр. сектори в областта на младежта и възрастните хора) може да не разполагат с необходимия капацитет за управление на финансите на Съюза и ще подлежат на допълнителен мониторинг и проверки въз основа на оценка на риска. Главният начин за опростяване с цел да се намалят рисковете и процентът грешки, които са резултат от сложността на финансовите правила, ще продължи да бъде широкото използване на безвъзмездни средства под формата на еднократни суми, единни ставки и таблици за единични разходи, и опростени формати на действия, което прави правилата лесни за спазване, като същевременно запазва отчетността.

Всички субекти, на които е възложено изпълнението на задачите, винаги носят отговорност за проверките от първо ниво, за да се гарантира защитата на финансовите интереси на Съюза, а Комисията отговаря за надзора на цялостната рамка. Настоящата надеждна система за контрол ще бъде запазена, за да се контролира използването на средствата на Съюза за действията, управлявани в рамките на непрякото управление от националните агенции, както и по линия на прякото управление, в съответствие с Финансовия регламент. По отношение на финансовите средства по Програмата, преведени на националните агенции, Комисията гарантира подходяща координация на своите проверки с националните органи и националните агенции въз основа на принципа на единния одит и на анализ на риска. Докато националните агенции ще отговарят за проверките от първо ниво на бенефициерите, тяхната система на вътрешен контрол и съответствие ще продължи да се наблюдава и контролира от държавите членки/националните органи и се одитира от независим одитен орган. С цел да осигури съгласуваност и надеждност на контрола на национално равнище, Комисията ще продължи периодично да издава актуализирани насоки за контрол. Системата за контрол ще бъде установена по начин, който ще гарантира резултатност на контрола и неговата разходна ефективност. Рамките на Комисията за надзор и изпълнение ще осигурят високо равнище на мониторинг и обратна информация в полза на политическия подход. Предложената рамка за контрол на Програмата ще бъде допълнена от програмата на Комисията за надзорни посещения, финансови одити, посещения за мониторинг и изпълнение, както и от насочващи

дейности, като конференции, начални срещи, срещи на националните агенции, курсове за обучение и уебинари.

2.2.3. Приблизителна оценка и обосновка на разходната ефективност на контрола (съотношение между разходите за контрол и стойността на съответните управлявани средства) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

За ефективността от гледна точка на разходите Комисията прави годишна оценка на разходите за ресурсите и средствата, необходими за осъществяване на проверките, както и приблизителна оценка, доколкото е възможно, на ползите от тях по отношение на количеството грешки и нередности, предотвратени или открити и коригирани чрез тези проверки, а също и по отношение на грешките, които не могат да се изразят количествено. Този подход набляга на основните финансови и оперативни проверки от веригата на контрол.

Стратегията за контрол се основава на единствена интегрирана рамка за контрол, за да се осигурят достатъчни гаранции в целия цикъл на проекта. Подходът, прилаган за оценка на разходната ефективност на проверките се основава на логиката на „градивни елементи“ от гаранции като част от една глобална стратегия за надзор. Комисията диференцира честотата и интензивността на проверките, предвид различните профили на риска при нейните настоящи и бъдещи трансакции и предвид разходната ефективност на нейните съществуващи и алтернативни проверки, по-специално както са описани в насоките към националните агенции относно изпълнението на Програмата. Изпълнителните агенции и всички субекти, на които е възложено изпълнението, във всички случаи отговарят за първичните проверки за гарантиране на защитата на финансовите интереси на Съюза, а Комисията отговаря за надзорните проверки.

Оценката на Комисията, използваща методиката на годишния доклад за дейността за 2024 г., е, че общите разходи за контрол възлизат на 8,21 % от управлявания бюджет, в зависимост от използваната мярка (бюджетът на изпълнителната агенция се изключва). Тези разходи са пропорционални и ефективни предвид вероятния риск от грешки, ако такива проверки не се извършват, и предвид изискването да се гарантира процент грешки под 2 %. Въз основа на опита с настоящата програма „Еразъм+“ и предшестващите я програми, при които процентът на грешките е около 1 % на многогодишна основа, очакваният риск от грешки е по-малък от 2 %.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Контролите, насочени към предотвратяване и разкриване на измами, са тясно свързани с тези, които имат за цел гарантиране на законосъобразността и редовността на транзакциите (неволните грешки). Всяка година Комисията преглежда всички доклади на националните агенции относно възможни измами или нередности. Тези случаи се проследяват предимно на национално равнище, където националните агенции имат пряк достъп до средства за правна защита и сезиране при случаи на измама. Комисията все повече улеснява контактите по трансгранични случаи с Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Европейската прокуратура (EPPO).

Службите на Комисията съдействат на продължаващите разследвания на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Европейската прокуратура (ЕРРО) и организират последващите действия след завършени разследвания на Европейската служба за борба с измамите. Финансовите загуби за бюджета на Съюза в резултат от измами, констатирани според окончателните доклади на Европейската служба за борба с измамите при програми с подобни правила за финансиране и заинтересовани страни, са сравнително ниски. Случаите се отнасят към Европейската служба за борба с измамите и към Службата за разследвания и дисциплинарни въпроси на Комисията (IDOC), както е целесъобразно, но през годината по значителен брой случаи се предприемат последващи действия директно с националните агенции и националните органи, които имат пряк достъп до съответните съдебни органи и органи за борба с измамите.

От 2014 г. насам изпълняващите тази дейност служби на Комисията прилагат разработена от тях собствена стратегия за борба с измамите, създадена въз основа на методика, предоставена от Европейската служба за борба с измамите. Тази стратегия редовно се актуализира и когато е уместно се допълва (последно през 2024 г.) с процедурни документи на по-ниско равнище, описващи как случаите се отнасят за разглеждане и какви последващи действия се предприемат, например за изключвания и откривания в системата на Комисията за ранно откриване и отстраняване (EDES).

Като се има предвид фактът, че мащабът на измамите в рамките на Програмата остава ограничен и до голяма степен се свежда до случаи на многократно подаване на заявления за участие в проекти или на ръководители на проекти, които не спазват задълженията си, въведените мерки се считат за подходящи и пропорционални.

Като се има предвид равнището на въздействие на измамите, с които предложената програма потенциално може да се сблъска, по-специално финансовите щети, регистрирани от Европейската служба за борба с измамите, остатъчният риск от измами не оправдава допълнителни мерки извън тези в стратегията за борба с измамите и корпоративните инициативи, като ARACHNE+ съгласно преработения през 2024 г. Финансов регламент. Службите на Комисията поддържат тясно сътрудничество с Европейската служба за борба с измамите и Европейската прокуратура и следят отблизо текущите случаи. По тази причина може да се направи положително заключение относно гаранциите по отношение на риска от измами, свързан с предложената Програма.

3. ПРОГНОЗНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./ едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки и и потенциални кандидати	от други трети държави	други целеви приходи
2	06 01 01 Разходи в подкрепа на програма „Еразъм+“	Едногод.	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ
2	06 02 01 Образование и обучение	Многогод.	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ
2	06 02 02 Младеж и спорт	Многогод.	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

3.2. Прогнозно финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу

3.2.1.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка		Номер	2							
ГД „Образование, младеж, спорт и култура“			Година **2028 г.**	Година **2029 г.**	Година **2030 г.**	Година **2031 г.**	Година **2032 г.**	Година **2033 г.**	Година **2034 г.**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
Бюджетни кредити за оперативни разходи										
Бюджетен ред 06 02 01 Образование и обучение	Поети задължения	(1а)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
	Плащания	(2а)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
Бюджетен ред 06 02 02 Младеж и спорт	Поети задължения	(1б)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
	Плащания	(2б)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми										
Бюджетен ред 06 01 01 Разходи за подкрепа на програма „Еразъм“		(3)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
ОБЩО бюджетни кредити	Поети задължения	=1а+1б+3	5,261	5,440	5,625	5,819	6,019	6,224	6,439	40,827
за ГД „Образование, младеж, спорт и култура“	Плащания	=2а+2б+3	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**

			Година	Година	Година	Година	Година	Година	Година	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
			2028 г.	**2029 г.**	**2030 г.**	**2031 г.**	**2032 г.**	**2033 г.**	**2034 г.**	
ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
	Плащания	(5)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми		(6)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 2 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+6	5,261	5,440	5,625	5,819	6,019	6,224	6,439	40,827
	Плащания	=5+6	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**

Функция от многогодишната финансова рамка	**4**	„Административни разходи“[59]

ГД: ЕАС		Година **2028 г.**	Година **2029 г.**	Година **2030 г.**	Година **2031 г.**	Година **2032 г.**	Година **2033 г.**	Година **2034 г.**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
• Човешки ресурси		76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	**533,323**
• Други административни разходи		0.743	0.743	0.743	0.743	0.743	0.743	0.743	5.201
ОБЩО ГД „Образование, младеж, спорт и култура“		**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**538,526**

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 4 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**538,526**

[59] Необходимите бюджетни кредити следва да се определят, като се използват данните за средните годишни разходи, налични на съответната уебстраница на BUDGpedia.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година **2028 г.**	Година **2029 г.**	Година **2030 г.**	Година **2031 г.**	Година **2032 г.**	Година **2033 г.**	Година **2034 г.**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—4	Поети задължения	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
от многогодишната финансова рамка	Плащания	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

			Година **2028 г.**	Година **2029 г.**	Година **2030 г.**	Година **2031 г.**	Година **2032 г.**	Година **2033 г.**	Година **2034**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
	Плащания	(5)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми		(6)	0	0	0	0	0	0	0	**0**

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ <….> от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Плащания	=5+6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

			Година **2028 г.**	Година **2029 г.**	Година **2030 г.**	Година **2031 г.**	Година **2032 г.**	Година **2033 г.**	Година **2034 г.**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
	Плащания	(5)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми		(6)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ <….> от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Плащания	=5+6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

			Година **2028 г.**	Година **2029 г.**	Година **2030 г.**	Година **2031 г.**	Година **2032 г.**	Година **2033 г.**	Година **2034 г.**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Поети задължения	(4)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
	Плащания	(5)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи,		-(6)	0	0	0	0	0	0	0	**0**

финансирани от пакета за специфични програми (всички оперативни функции)										
ОБЩО бюджетни кредити по функции 1—3 от многогодишната финансова рамка (референтна стойност)	Поети задължения	=4+6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Плащания	=5+6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Функция от многогодишната финансова рамка	**4**	„Административни разходи“[60]

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

ГД „Образование, младеж, спорт и култура“		Година **2028 г.**	Година **2029 г.**	Година **2030 г.**	Година **2031 г.**	Година **2032 г.**	Година **2033 г.**	Година **2034 г.**	**ОБЩО МФР 2028-2034 г.**
• Човешки ресурси		**76,189**	**76,189**	**76,189**	**76,189**	**76,189**	**76,189**	**76,189**	**533,323**
• Други административни разходи		0.743	0.743	0.743	0.743	0.743	0.743	0.743	**5.201**
ОБЩО ГД „Образование, младеж, спорт и култура“	Бюджетни кредити	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**538,526**

[60] Необходимите бюджетни кредити следва да се определят, като се използват данните за средните годишни разходи, налични на съответната уебстраница на BUDGpedia.

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 4 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**538,526**

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година **2028 г.**	Година **2029 г.**	Година **2030 г.**	Година **2031 г.**	Година **2032 г.**	Година **2033 г.**	Година **2034 г.**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—4	Поети задължения	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
от многогодишната финансова рамка	Плащания	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.2. Прогнозен краен продукт, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи (не се попълва за децентрализираните агенции)

Бюджетни кредити за поети задължения в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

За целите на мониторинга на напредъка и постиженията по настоящата програма показателите за краен продукт и за резултати ще съответстват на общите показатели, предвидени в Регламент xxx [Регламент относно изпълнението].

Да се посочат целите и крайните продукти			Година **2028**		Година **2029**		Година **2030**		Година **2031**		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. раздел 1.6)						**ОБЩО**	
	КРАЙНИ ПРОДУКТИ																	
⇩	Вид[61]	Среден разход	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Общ бр.	Общо разходи
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 1[62]...																		
- Краен																		
- Краен																		
- Краен																		
Междинен сбор за специфична цел № 1																		
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 2...																		
- Краен																		
Междинен сбор за специфична цел № 2																		
ОБЩО																		

61 Крайните продукти са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (например брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

62 Описана в раздел 1.3.2. „Специфични цели“.

3.2.3. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи

- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу

3.2.3.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет

ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	Година **2028 г.**	Година **2029 г.**	Година **2030 г.**	Година **2031 г.**	Година **2032 г.**	Година **2033 г.**	Година **2034 г.**	**ОБЩО 2028-2034 г.**
ФУНКЦИЯ 4								
Човешки ресурси	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	**533,323**
Други административни разходи	0.743	0.743	0.743	0.743	0.743	0.743	0.743	**5.201**
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 4	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**538,526**
Извън ФУНКЦИЯ 4								
Човешки ресурси	p.m.	p.m. (pro memoria)	p.m. (pro memoria)	p.m. (pro memoria)	p.m.	p.m. (pro memoria)	p.m.	**p.m. (pro memoria)**
Други административни разходи*	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	**0.000**
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 4								
ОБЩО								

*Бюджетните кредити, свързани с други разходи от административен характер (бивш ред BA), ще бъдат определени при оповестяването на финансовия пакет.

3.2.4. Прогнозни нужди от човешки ресурси

☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси

- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу

3.2.4.1. Финансирани от гласувания бюджет

Прогнозните нужди се посочват в еквиваленти на пълно работно време (ЕПРВ)[63]

ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	Година 2028	Година 2029	Година 2030	Година 2031	Година 2032	Година 2033	Година 2034
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	368[64]	368	368	368	368	368	368
20 01 02 03 (Делегации на ЕС)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат)	0	0	0	0	0	0	0
• Външен персонал (в еквиваленти на пълно работно време: ЕПРВ)							
20 02 01 (ДНП, КНЕ от общия финансов пакет)	69	69	69	69	69	69	69
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ и МЕД в делегациите на ЕС)	0	0	0	0	0	0	0
Ред за административна подкрепа [XX.01.YY.YY] [2] - в централата	0	0	0	0	0	0	0
Ред за административна подкрепа [XX.01.YY.YY] [2] - в делегациите на ЕС	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ — Непреки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ — Преки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат) — функция 4	0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (Административен ред за подкрепа на Програмата) —Извън функция 4	20	20	20	20	20	20	20
ОБЩО	**457**	**457**	**457**	**457**	**457**	**457**	**457**

Персонал, необходим за изпълнение на предложението (в ЕПРВ):

63 Моля, посочете по-долу колко ЕПРВ в рамките на посочения брой вече са разпределени за управлението на действието и/или могат да бъдат преразпределени в рамките на Вашата ГД и какви са нетните Ви нужди.

64 От тях 24 ЕПРВ за ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ (същите за следващите години).

	Покрит от наличния понастоящем персонал в службите на Комисията	**Извънреден допълнителен персонал***		
		Финансиран по функция 4 или „Научни изследвания“	**Финансиран от ред ВА**	**Финансиран от такси**
Длъжности в щатното разписание	295[65]	73	N/A	p.m.
Външен персонал (ДНП, КНЕ, ПНА)	63	6	20	p.m.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят от:

Длъжностни лица и срочно наети служители	
Външен персонал	

[65] От тях 24 ЕПРВ за ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“.

3.2.5. Преглед на прогнозното отражение върху инвестициите, свързани с цифрови технологии

ОБЩО бюджетни кредити за цифрови и информационни технологии	Година **2028 г.**	Година **2029 г.**	Година **2030 г.**	Година **2031 г.**	Година **2032 г.**	Година **2033 г.**	Година **2034 г.**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
ФУНКЦИЯ 4								
Разходи за ИТ (институционални)	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	**26,232**
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 4	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	**26,232**
Извън ФУНКЦИЯ 4								
Разходи за информационни технологии, свързани с политиката, по оперативни програми	57,000	57,0000	57,0000	57,0000	57,0000	57,0000	57,0000	**399,0000**
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 4	**57,000**	**57,000**	**57,0000**	**57,0000**	**57,0000**	**57,0000**	**57,0000**	**399,000**
ОБЩО	**60,747**	**60, 60,747**	**60 60,747**	**60 60,747**	**60 60,747**	**60 60,747**	**60 60,747**	**425,232**

3.2.6. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Инициативата е в съответствие с предложението за МФР за периода 2028—2034 г.

Предложението/инициативата:

☐ може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР)

Explain what reprogramming is required, specifying the budget lines concerned and the corresponding amounts. Please provide an excel table in the case of major reprogramming.

☐ налага използване на неразпределения марж по съответната функция от МФР и/или използване на специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР

Explain what is required, specifying the headings and budget lines concerned, the corresponding amounts, and the instruments proposed to be used.

☐ налага преразглеждане на МФР

Explain what is required, specifying the headings and budget lines concerned and the corresponding amounts.

3.2.7. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- не предвижда съфинансиране от трети страни
- ☐ предвижда следното съфинансиране от трети страни:

Бюджетни кредити в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година **2028 г.**	Година **2029 г.**	Година **2030 г.**	Година **2031 г.**	Година **2032 г.**	Година **2033 г.**	Година **2034 г.**	Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

3.3. Прогнозно отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.

☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:

– ☐ върху собствените ресурси

– ☐ върху другите приходи

– ☐ моля, отбележете, ако приходите са предназначени за конкретни разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата[66]						
		Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**
Статия …….								

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

[…]

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

[…]

[66] Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

4. ЦИФРОВО ИЗМЕРЕНИЕ

4.1. Изисквания, свързани с цифрови аспекти

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
Член 20,9	Комисията предоставя необходимите системи за информационни технологии в подкрепа на изпълнението на целите на Програмата, определени в член 3, включително за непряко управление.	Европейска комисия, национални органи; национални агенции; Бенефициери; Участници	Подкрепа от Програмата; Непряко управление на безвъзмездните средства	Цифрови решения
Съображение 33	Лесните за ползване онлайн платформи и инструменти за виртуално сътрудничество могат да играят важна роля в подкрепа на осъществяването на политиката в областта на образованието и обучението и младежта в Европа и извън нея. С цел да се увеличи използването на дейности за виртуално сътрудничество, Програмата следва да подкрепя по-систематичното и последователно използване на онлайн платформи. Освен това тя следва да улеснява и подпомага процесите на мобилност чрез цифровизация.	Европейска комисия, национални органи; национални агенции; Бенефициери; Участници	Подкрепа от Програмата	Цифрови решения
Член 7, бележка под линия 45	Програмата подпомага [...] изпълнението на Програмата, включително синергии с	Европейска комисия, национални органи,	Подкрепа от Програмата	Цифрови решения и данни

	други политики и програми на Съюза и подкрепа за тях, онлайн платформи, инструменти за виртуално сътрудничество и инструменти за улесняване на образователната мобилност (включително подкрепа за общата рамка и инструменти за предоставяне на по-добри услуги за умения и квалификации („Европас“))	национални центрове „Европас“, национални координационни центрове на Европейската квалификационна рамка; Мрежа „Euroguidance“; Участници; Физически лица		

4.2. Данни

Описание на високо равнище на данните в обхвата и всички свързани стандарти/спецификации

Вид на данните	**Препратки към изискването**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**
Държави, организации, бюджет, участници и приоритети за всеки проект (когато е приложимо за всяко ключово действие)	Член 20,9	Инструменти за мониторинг и отчитане на Комисията, включително eGrants за централизирано управление
Държави, организации, бюджет, участници и приоритети за всеки проект (когато е приложимо за всяко ключово действие)	Член 20,9	Инструменти за мониторинг и отчитане на Комисията, включително eGrants за централизирано управление
Държави, организации, бюджет, участници и	Регламент за изпълнението	

приоритети за всеки проект (когато е приложимо за всяко ключово действие)	Глава XX: Член XX	
Държави, организации, бюджет, участници и приоритети за всеки проект (когато е приложимо за всяко ключово действие)	Регламент за изпълнението: Глава XX: Член XX	
Профили на регистрирани потребители на „Европас“, свързани с кариерата и уменията (включително самооценка на уменията, библиотеки, портфейли, цифрови удостоверения за учене…), възможности за учене, акредитации на образователни институции	Член 7, бележка под линия 35	Европейски модел на обучение Профил на кандидата в „Европас“

Съответствие с Европейската стратегия за данните

Обяснение на това по какъв начин изискванията са в съответствие с Европейската стратегия за данните

Качеството на данните трябва да бъде установено чрез специално табло за качество, за да се осигури единна версия на истината. По отношение на „Европас“: всички данни, публикувани в Регистъра на наборите от данни за квалификация (QDR), се публикуват на портала за отворени данни: ELM (Европейски модел за учене), възможности за учене, акредитирани организации и квалификации.

Съответствие с принципа на еднократност

Обяснение на това по какъв начин е бил разгледан принципът на еднократност и е била проучена възможността за повторно използване на съществуващи данни

Създадените информационни табла са средство за проследимост и възможност за повторно използване на наличните данни от изпълнението на Програмата. Данните идват от инструментите/документите от жизнения цикъл на проектите (напр. формуляри за кандидатстване, окончателни доклади, проучвания сред участниците)

Обяснение на това по какъв начин новосъздадените данни съответстват на принципа за лесно намиране, достъпност, оперативна съвместимост и повторно използване и отговарят на стандартите за високо качество

Ще бъде осигурена възможност за проследимост и повторно използване на наличните данни от изпълнението на Програмата. Данните ще се записват в документите за жизнения цикъл на проектите и ще бъдат достъпни, включително чрез възможностите за визуализация на Единния портал, който ще бъде създаден съгласно Регламента за изпълнението.

Данните от „Европас“ за възможностите за учене, квалификациите и акредитацията ще бъдат достъпни като отворени данни в портала за отворени данни на Европейския съюз.

Потоци от данни

Вид на данните	**Препратки към изискванията**	**Субект, който предоставя данните**	**Субект, който получава данните**	**Задействане на обмена на данни**	**Честота (ако е приложимо)**
Държави, организации, бюджет, участници и приоритети за всеки проект, резултати от проекта (когато е приложимо за всяко ключово действие)	Член 13 и съображение 56 от преамбюла Регламент за изпълнението Член XX и член XX	Бенефициери, Бюро на Програмата	широката общественост Комисията Европейски парламент Съвет на Европейския съюз	Регламент за изпълнението Член XX и член XX. (мониторинг) и член XX (доклад за изпълнението и ретроспективни оценки). Проследяване на разходите, отчитане на изпълнението на програмата и мониторинг на изпълнението и резултатите	Регламент за изпълнението Член XX (мониторинг) и член XX (доклад за изпълнението и ретроспективни оценки). Годишни доклади
Профили на регистрирани потребители на „Европас“ (ИТ модул ePortfolio)	Член 7, бележка под линия 35	Физически лица	Физически лица	Регистрация на потребители в „Европас“ (ePortfolio)	Според нуждите на потребителите
Възможности за обучение, акредитации на образователни институции (ИТ модул от Регистъра на наборите от данни за квалификация)	Член 7, бележка под линия 35	Национални органи	Национални органи, доставчици на образование и обучение, физически лица	Предложения по време на заседанията на Консултативната група по „Европас“, задействани от националните органи	на ad-hoc принцип (изисква се поне веднъж годишно)

4.3. Цифрови решения

Цифрово решение	Препратки към изискванията	Основни възложени функции	Отговорен субект	По какъв начин е осигурена достъпността?	По какъв начин е подходено към повторното използване?	Използване на технологии с ИИ (ако е приложимо)
Цифрово решение № 1 — Платформа за непряко управление на безвъзмездни средства	Член 20,9	Управление на непреки безвъзмездни средства	Европейска комисия	В съответствие с общите принципи за достъпност.	//	Платформата стимулира използването на изкуствен интелект, когато това е уместно, и се придържа към принципа на предпазните мерки.
Цифрово решение № 2 — Платформа(и) в подкрепа на Програмата	Член 20.9 и съображение 33	Подкрепа от Програмата NB: Такива платформи ще бъдат идентифицирани или потвърдени по време на изпълнението на Програмата.	Европейска комисия	В съответствие с общите принципи за достъпност.	//	Платформата стимулира използването на изкуствен интелект, когато това е уместно, и се придържа към принципа на предпазните мерки
Цифрово решение № 3 —Анализ	Член 20.9 и съображение 33	Подкрепа от Програмата	Европейска комисия	В съответствие с общите принципи за достъпност.	//	Платформата стимулира използването на изкуствен интелект,

на Програмата — платформа за данни и изкуствен интелект						когато това е уместно, и се придържа към принципа на предпазните мерки
Цифрово решение № 4 — Европас“	Член 7, бележка под линия 35	Подкрепа от Програмата за трудова мобилност: потребителски профили, включително оценка на уменията и управление на кариерата, възможности за обучение, акредитация на институции	Европейска комисия	В съответствие с общите принципи за достъпност.	„Европас“ (ePortfolio) е платформа за оперативна съвместимост на европейския формат на автобиография	Платформата стимулира използването на изкуствен интелект, когато това е уместно, и се придържа към принципа на предпазните мерки

Цифрово решение № 1 —Платформа за непряко управление на безвъзмездни средства

Цифрова и/или секторна политика (когато са приложими)	**Обяснение по какъв начин решението е в съответствие с политиката**
Акт за изкуствения интелект	При използването на ИИ Европейската комисия ще следи за спазването на Акта за изкуствения интелект.
Рамка на ЕС за киберсигурност	Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679, Европейската комисия гарантира сигурността, целостта, автентичността и поверителността на данните, събирани и съхранявани за целите на настоящия регламент.
eIDAS	Когато е целесъобразно, удостоверяването на автентичността ще се основава на EU login , с който се прилага регламентът eIDAS.
Единна цифрова платформа и IMI	Не е приложимо

Цифрово решение № 2 —Платформа(и) в подкрепа на Програмата

Цифрова и/или секторна политика (когато са приложими)	**Обяснение по какъв начин решението е в съответствие с политиката**
Акт за изкуствения интелект	При използването на ИИ Европейската комисия ще следи за спазването на Акта за изкуствения интелект.
Рамка на ЕС за киберсигурност	Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679, Европейската комисия гарантира сигурността, целостта, автентичността и поверителността на данните, събирани и съхранявани за целите на настоящия регламент.

eIDAS	Когато е целесъобразно, удостоверяването на автентичността ще се основава на EU login , с който се прилага регламентът eIDAS.
Единна цифрова платформа и IMI	Не е приложимо

Цифрово решение № 3 — Анализ на Програмата — платформа за данни и изкуствен интелект

Цифрова и/или секторна политика (когато са приложими)	**Обяснение по какъв начин решението е в съответствие с политиката**
Акт за изкуствения интелект	При използването на ИИ Европейската комисия ще следи за спазването на Акта за изкуствения интелект.
Рамка на ЕС за киберсигурност	Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679, Европейската комисия гарантира сигурността, целостта, автентичността и поверителността на данните, събирани и съхранявани за целите на настоящия регламент.
eIDAS	Когато е целесъобразно, удостоверяването на автентичността ще се основава на EU login , с който се прилага регламентът eIDAS.
Единна цифрова платформа и IMI	Не е приложимо

Цифрово решение № 4 — „ЕВРОПАС“

Цифрова и/или секторна политика (когато са приложими)	**Обяснение по какъв начин решението е в съответствие с политиката**
Акт за изкуствения интелект	При използването на ИИ Европейската комисия ще следи за спазването на Акта за изкуствения интелект.
Рамка на ЕС за киберсигурност	Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679, Европейската комисия гарантира сигурността, целостта, автентичността и поверителността на данните, събирани и съхранявани за целите на настоящия регламент.

eIDAS	„Европас“ използва удостоверяване на вход в ЕС, с което се прилага Регламентът относно електронната идентификация и удостоверителните услуги (eIDAS).
Единна цифрова платформа и IMI	N/A
Други	N/A

4.4. Оценка на оперативната съвместимост

Цифрова обществена услуга или категория цифрови обществени услуги	**Описание**	**Препратки към изискванията**	**Други решения за оперативна съвместимост**
Профили на регистрирани потребители на „Европас“, свързани с кариерата и уменията (включително самооценка на уменията, библиотеки,	Подпомага потребителите да създадат профил въз основа на европейския формат на профила „Европас“. Помага на потребителите да идентифицират, документират и представят своите умения и компетентности с помощта на структурирани инструменти, базирани на Европейската класификация на уменията и професиите (ESCO). Предлага инструменти за самооценка на езици и други меки умения.	Член 7, бележка под линия 35	Euraxess, EURES, инструменти на програмата за трансформация на човешките ресурси

портфейли, цифрови удостоверения за учене…)			
Препоръчване на възможности за работа и обучение	Осигурява достъп до обяви за работа и курсове в цяла Европа. Оперативна съвместимост с платформата EURES: Работните места се осигуряват чрез платформата EURES. Профилите „Европас“ могат да бъдат експортирани в платформата EURES, за да бъдат намерени от консултантите и работодателите от EURES.	Член 7, бележка под линия 35	Мрежа EURES
Създаване и съхранение на цифрови удостоверения за обучение (напр. сертификати за мобилност „Европас“)	Позволява на институциите за образование и обучение да издават удостоверения, свързани с обучението, в стандартизиран и надежден формат, като прилагат Европейския модел на обучение (ELM). Получаване и споделяне на цифрови удостоверения в областта на обучението, които са проверими и оперативно съвместими в различни държави.	Член 7, бележка под линия 35	Портфейл на ЕС за цифрова самоличност Стандарт за проверими удостоверения на Консорциум на световната мрежа (W3C)
Прозрачност на квалификациите	Подкрепя прозрачността на квалификациите и уменията в държавите — членки на ЕС, държавите от ЕИП, държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки. Улеснява мобилността на учещите, търсещите работа и доброволците чрез предоставяне на прозрачна и сравнима информация.	Член 7, бележка под линия 35	

Цифрова обществена услуга № 1 —„Европас“

Оценка	Мярка (мерки)	Потенциални оставащи пречки (ако е приложимо)
Съответствие със съществуващите цифрови и секторни политики **Моля, посочете установените приложими цифрови и секторни политики**	Решение за „Европас“ — 2018/646	N/A
Организационни мерки за безпроблемно трансгранично предоставяне на цифрови обществени услуги **Моля, посочете предвидените мерки за управление**	Мрежи „Европас“ и ЕКР: - Консултативна група „Европас“ - Национални центрове „Европас“ - Консултативна група за Европейската квалификационна рамка (ЕКР)	N/A
Мерки, предприети за гарантиране на споделено разбиране на данните **Моля, посочете тези мерки**	Публикуване на набори от данни: - Браузър на европейски модел на обучение - Портал за отворени данни	N/A
Използване на общоприети отворени технически спецификации и стандарти **Моля, посочете тези мерки**	Модели на данни: - Формат за автобиография „Европас“ - ELM (Европейски модел на обучение) - ESCO (Европейска класификация на уменията и професиите) - EFSS (Функционални стандарти и	N/A

	спецификации на EURES)	

4.5. Мерки в подкрепа на цифровото изпълнение

Обобщено описание на мерките в подкрепа на цифровото изпълнение

Описание на мярката	**Препратки към изискванията**	**Роля на Комисията** (ако е приложимо)	**Субекти, които да бъдат включени** (ако е приложимо)	**Очакван график** (ако е приложимо)
Решение за „Европас“ — 2018/646	Член 7, бележка под линия 35	Доставчик на решения, управление и председателство на Консултативната група за„Европас“	Консултативна група за „Европас“, национални центрове на „Европас“	Вече е изпълнено